БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 240 (4339)
21 ОКТЯБРЬ 1980 й.
СЕШАНБА
Газета 1966 йил 1 иолдан чиқа бошлади.
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«Оқ олтин» хирмонига

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ВА ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИНИНГ XX СЪЕЗДИ ШАРАФИГА СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАНИ КУЧАЙТИРИБ ЮБОРГАН РЕСПУБЛИКАМИЗ ПАХТАКОРЛАРИ ЯНА БИР ДОВОН ОШДИЛАР. ОНА-ВАТАНГА ЕТКАЗИБ БЕРИЛГАН «ОҚ ОЛТИН»ИМИЗ 5,5 МИЛЛИОН ТОННАДАН ОШИБ КЕТДИ.

Ўтган куни республикамизда 63 минг 541 тонна пахта тайёрланди, шу жумладан, 53 минг 274 тонна пахта «зангори кема»ларда терилди. 5 минг 645 тонна ингичка толали пахта топширилди.

Наманган ва Хоразм областлари, ҚҚАССР пахтакорлари кунлик терим суръати бўйича ибрат бўлишмоқда. Улар йиллик планга нисбатан 1,5 процент ва ундан ошириб пахта тайёрлашга эришмоқдалар.

Нарпай райони 51 минг, Иштихон райони 64,5 минг, Ворошилов райони 45,6 минг, Комсомол райони 29 минг, Тўрткўл райони 45,6 минг, Беруний райони 49,9 минг, Коммунистик райони 26,6 минг, Дўстлик райони 71 минг 608 тонна хом ашё тайёрлаб, йиллик планни бажардилар.

20 октябрга қадар пахта тайёрлаш йиллик планини Тошкент области 108,63 процент, Бухоро области 107,80 процент, Қашқадарё области 104,23 процент, Сурхондарё области 101,22 процент, Жиззах области 101,12 процент, Самарқанд области 98,01 процент, Сирдарё области 97,65 процент, Хоразм области 92,08 процент, ҚҚАССР 89,31 процент, Фарғона области 88,02 процент, Андижон области 84,31 процент, Наманган области 80,56 процент бажардилар.

Ўтган куни республикамиз бўйича йиллик планнинг 1,10 процентн миқдорида пахта тайёрланди. План 94,48 процент адо этилди.

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

▲ Афғонистон Халқ Демократик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, Афғонистон Демократик Республикаси Давлат Кенгашининг Раиси ва Бош министри Бабрак Кармал 20 октябрь куни Тбилисига келди.

▲ 19 октябрь куни Москвада СССР Олий Совети Иттифоқ Совети ва Миллатлар Совети план-бюджет комиссиялари ва бошқа доимий комиссияларининг мажлислари бўлди.

Ўнинчи чақириқ СССР Олий Советининг бўлажак IV сессияси муносабати билан мажлисларда СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981 йилги Давлат плани ҳамда СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1980 йилги Давлат плани қандай бажарилаётганлиги, шунингдек, СССРнинг 1981 йилги Давлат бюджети ва 1979 йилги бюджетнинг ижроси ҳақидаги ҳисоботни дастлабки кўриб чиқиш натижалари муҳокама этилди.

▲ Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Олмалиқ химия заводини қуриш ва реконструкция қилишда қатнашган ишчилар, инженер-техник ходимлар, хизматчилар, партия, касаба союз ва комсомол ташкилотларини Олмалиқ химия заводи иккинчи навбатини қуриш ва реконструкция қилиш соҳасидаги ишлар муваффақиятли тугалланганлиги билан табрикладилар.

ТОШКЕНТ МАИШИЙ ХИЗМАТИ ТАКЛИФ ЭТАДИ

САВДО, УМУМИЙ ОВҚАТЛАНИШ, МАИШИЙ ХИЗМАТ, УЙ-ЖОЙ ВА КОММУНАЛ ХЎЖАЛИГИ ХОДИМЛАРИ! МЕҲНАТ СИФАТИ ВА МАДАНИЯТИНИ ОШИРИНГИЗ, СОВЕТ КИШИЛАРИНИНГ ЭҲТИЁЖЛАРИНИ ТЎЛАРОҚ ҚОНДИРИНГИЗ!

(КПСС Марказий Комитетининг Октябрь Чақириқларидан).

«СОВЕТ КИШИЛАРИНИНГ ФАРОВОНЛИГИ ҲАМ, КАЙФИЯТИ ҲАМ СИЗЛАРГА, СИЗЛАРНИНГ МЕҲНАТИНГИЗГА КЎП ЖИҲАТДАН БОҒЛИҚДИР. БУНИ ЭСДАН ЧИҚАРМАНГ. ТАШАББУС КЎРСАТИБ, ЯХШИ ИШЛАНГИЗ, ИЛҒОРЛАРГА ТЕНГЛАШИНГИЗ. ПАРТИЯ СИЗЛАРНИ ШУНГА ДАЪВАТ ЭТМОҚДА, СИЗЛАРДАН ШУНИ КУТМОҚДА».

Л. И. БРЕЖНЕВ.

КПСС XXV съезди томонидан ишлаб чиқилган социал программа оғишмай амалга оширилмоқда. Серқуёш Ўзбекистоннинг пойтахти йилдан-йилга ободонлашиб, кенгайиб бормоқда. Янги-янги коммунал ва маиший хизмат корхоналари ишга туширилмоқда. Ҳозир ҳамшаҳарларимизга барча воситаларга эга бўлган бирлашма, комбинат, маиший хизмат уйлари, ихтисослашган устахона ва комплекс қабул пунктлари хизмат кўрсатмоқда. Маиший хизмат соҳасида минглаб малакали моделчилар, фотосуратчилар, сартарошлар, соатсозлар меҳнат қилишмоқда. Улар намунали хизматлари билан ҳамшаҳарларимизнинг кайфиятларини яхшилаб, қулайликларини оширишяпти. Айни пайтда бўш вақтларини тежашга шароит яратишмоқда. Бугун биз ўнинчи беш йиллик давомида энг муҳим участкалардан бири пойтахт аҳолисига маиший хизмат кўрсатишда юз берган ўзгаришлар ҳақида ҳикоя қиламиз.

ЮКСАЛИШ ОДИМЛАРИ

ТЕХНИКА УЙИМИЗДА

Ҳозирги замон кишисининг ҳаётини техникасиз тасаввур қилиб бўлмайди. У ишлаб чиқаришда ҳам, турмушда ҳам инсонга ёрдамлашмоқда. Бугун шуни ишонч билан айтиш мумкинки, маиший хизмат юксалишда саноатдан орқада қолаётгани йўқ. Бунга ишонч ҳосил қилиш учун Тошкент шаҳар «Техсложбитприбор» ишлаб чиқариш бирлашмасига бир назар ташлайлик.

Ўнинчи беш йиллик давомида бу ерда ҳамшаҳарларга хизмат кўрсатиш ҳажми ошди. Агар 1975 йилда 1662 минг сўмлик хизмат кўрсатилган бўлса, бу йилги планда 2600 минг сўмлик хизмат кўрсатиш белгиланган. Буюртмаларни тез бажариш йўлга қўйилди, ремонт ишларининг сифати яхшиланди. Буларнинг ҳаммасига янги техника ва технологияни жорий қилиш, меҳнат унумдорлигини ўстириш туфайли эришилди.

Коллективда хизмат кўрсатиш маданиятини юксалтириш муҳим вазифалардан бири деб ҳисобланади. Ҳозир ҳамшаҳарларимизга хизмат кўрсатиш соҳасидаги қулайликни ошириш ниятида барча олтмиш қабул пунктларида фақат ремонт билан шуғулланиб қолмасдан, буюртмалар ҳам қабул қилиняпти, турли хизматлар кўрсатилмоқда. Умуман, 14 хил хизмат кўрсатиляпти. Бу хизматлар орасида электрон ва кварцли соатлар, микрокалькуляторлар, заргарлик буюмларини ремонт қилиш, уйга бориб холодильникларни ўрнатиб бериш янги ҳисобланади. «Ташхозкультторг», «Шуҳрат», «Чилонзор» савдо маркази магазинлари билан ана шундай хизмат кўрсатиш бўйича узоқ муддатга мўлжалланган шартнома тузилди.

— Уч йилдан бери «Техсложбитприбор» тикув машиналари ва музика асбобларини ремонт учун қабул қилмоқда, — дея ҳикоя қилади бирлашма директори А. Д. Азимов. — Амалга оширилган ташкилий - техникавий тадбирлар туфайли хизмат кўрсатиш ҳажмини деярли уч марта оширишга муваффақ бўлинди. Йирик ҳажмдаги приборларни элтиб бериш учун хизмат қиладиган транспорт сотиб олдик, марказлашган диспетчерлик пункти ташкил қилинди. (Бу телефонларни ёзиб олинг: 910532; 911954; 910543). Холодильникларга абонемент ва шартнома асосида хизмат кўрсатишга алоҳида аҳамият берилмоқда. Абонементни сотиб олган буюртмачи ортиқча ташвишлардан холи бўлади. Чунки бирлашмадаги усталар бир йил давомида уларнинг агрегатларини нуқсонсиз ишлаши учун жавоб беришади. Орадан олти ой ўтгач, усталар холодильникларни текширишиб туришади.

Корхона ва ташкилотлар ҳам эътибордан четда қолаётганлари йўқ. Бунга районлар халқ маорифи бўлимлари билан барча турдаги музика асбобларини ремонт қилиш ва созлаш бўйича шартнома тузилганлигини мисол келтириш мумкин.

Ҳозир ишлаб чиқариш бирлашмамиз замонавий техника билан жиҳозланган. Агар уста заргарларимиз беш йилликнинг бошида буюмларни элтишни қўл кучи билан бажарган бўлсалар, ҳозир ҳар бир жойга махсус компрессор ўрнатилган. У сиқилган ҳаво бериб туради. Силлиқловчи дастгоҳлар ўрнатилган. Соатсозларимиз янги аппаратлардан фойдаланишмоқда. Бу аппаратлар уларга энг кичик механизмларни ҳам сифатли ремонт қилишга ёрдам беряпти. Ремонт ишларининг сифатини текширишда, холодильникларни фреон моддаси билан тўлдиришда махсус контроль ўлчаш аппаратларидан фойдаланилмоқда. Ремонт ишлари сифатини яхшилашга алоҳида аҳамият бериляпти. Айрим буюмлар шу буюмларни ишлаб чиқарган заводларга жўнатилмоқда.

— Новополторацкий кўчасида мураккаб техникани ремонт қилишга ихтисослашган завод қурилмоқда, — дейди А. Д. Азимов. — Бироқ Тошкент қурилиш Бош бошқармаси 8-трестининг ходимлари ишни жадаллаштиришга аҳамият беришмаяпти. Ҳозирга қадар бу объектда 300 минг сўмлик маблағ ўзлаштирилмай қолди. Ваҳоланки, бирлашмамиз ишлаб чиқариш майдонларини кенгайтиришга жуда муҳтождир.

О. КОСТИКОВА.

«Марказ—14»да ЯНГИ КОМПЛЕКС

— Ободонлаштириш ишларини тугатамиз, электр энергиясини улаймиз, шундан кейин бу ерга келувчиларни бажонидил қабул қилаверамиз, — дейди 3-ҳаммом-кир ювиш комбинатининг директори И. Қосимов. «Марказ-14» кварталида янги маиший хизмат кўрсатиш корхонасини ишга тушириш тўғрисида олиб борилаётган тайёргарликлар ҳақида гапирар экан.

«Главташкентстрой»га қарашли 12-трестнинг 50-қурилиш бошқармаси бинокорлари бу объектда яхшигина меҳнат қилдилар. Бир бинонинг ўзида аҳолига бир йўла ўн хил хизмат кўрсатилади. Булар пойафзаллар ва кийимлар ремонти ва якка тартибда тикиб берилиши, химчистка, кийим-кечакларни ювиш, сартарошлик ва бошқа пунктлардир.

●

ЎЗ ИШИНИНГ УСТАСИ

«Техсложбитприбор» бирлашмасида энг яхши ишчиларнинг бири— соатсоз уста Ҳамид Усмонов 30 йилдан буён бетиним меҳнат қилмоқда. Нозик механизмларни ремонт қилиш оддий иш эмас. У касб эгасидан жуда ҳам ўта сезгирлик ва аниқликни талаб қилади. Уста ремонт жараёнларини ҳамиша аъло баҳо ва юксак сифат билан бажаради.

Ҳамид Усмонов В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги шарафига беш йиллик топшириқни бажариб бўлди. Йил охирига қадар планга қўшимча яна 21 минг сўмлик хизмат кўрсатишга бел боғлади. Соатсоз уста ўзининг тажрибаларини сахийлик билан ёшларга ўргатмоқда. Юздан ортиқ шогирд Ҳ. Усмоновнинг қўлида таълим олди ва ҳозирда бирлашмада муваффақиятли ишламоқда. Бу киши ҳамиша ўзининг ширин сўзи ва доно маслаҳати билан кишиларга яқиндан ёрдам беради. Коммунист, ишлаб чиқариш ветерани Ҳ. Усмонов чинакам мураббийдир. У ўзининг шогирдларини меҳнатга муҳаббат руҳида тарбиялайди. Уларга ҳамиша чинакам устозлик намунасини кўрсатади.

А. МАҲМУДОВ,
ТошДУ студенти.

«ЎЗБЕКИСТОН» ЧОРЛАЙДИ

РЕПОРТАЖ

Бундан тўрт йил муқаддам Полторацкий кўчасида шаҳримизда энг йирик бўлган «Ўзбекистон» маиший хизмат уйи очилган эди. У ана шу йиллар мобайнида ҳамшаҳарлар ҳурматини қозонди. Ҳар куни минглаб буюртмачи унинг хизматидан баҳраманд бўлмоқда. Келинг, бу ерда қизғин ишлаб турган ана шу маиший хизмат корхонасига бир назар ташлайлик...

Куз келиб, кунлар бирмунча совиб қолди, ёмғир томчилади ва ниҳоят тошкентликлар костюмлари, плашчлари, пальтоларини тартибга келтириб қўйиш учун ошиқмоқдалар. Шунинг учун ҳам тез химчистканинг қабул қилувчиси Людмила Бокованинг юмушлари кўпайиб кетди. Лекин бу қиз шу кунларда ўз ишини муваффақиятли уддаламоқда. Буюмларни топшириш учун келаётган кишиларнинг кети узилмайди.

Корхонада Рустам Расулев ускуналарнинг ишлашини диққат билан кузатиб турибди. Замонавий техника ҳар куни 600 га яқин буюртмани бажариш имконини бермоқда. Яқинда бу ерда «Специма—12Е» доғ кетказувчи машина ишга туширилди. У анчагина унумдор ва тез ишлайди.

Мана кийим-кечаклар тозаланган. Энди улар Зуҳра Комилованинг ихтиёрига юборилди. Бу аёл дазмоллаш қурилмалари ёрдами билан либосларга сўнгги пардоз бермоқда.

Химчистка ёнгинасида жойлашган бинода музика оҳанглари, кулги, табассум эшитилиб қолди. Тантаналар уйида тўй бўляпти. 200 кишига мўлжалланган катта залда куёв ва келиннинг қариндошлари ва ёру биродарлари йиғилишган. Улар базм оқшомини жуда ҳам кўтаринки руҳ билан ўтказишмоқда. Тўйнинг файзли бўлиши учун маиший хизмат корхонаси ходимлари барча тараддудни кўриб қўйишган.

Тантаналар уйи шаҳарда шуҳрат қозонмоқда. У ишга тушгандан буён учала залида минглаб тўй, зиёфатлар, юбилей ва туғилган кун маросимлари ўтказилди.

«Ўзбекистон»нинг бош корпусини модалар ательеси эгаллаган. Ҳар куни бу ерда 150—170 буюртма бажариб берилади. Тажрибали усталар сизнинг талабингиз ва дидингизга мослаб кўйлак ва костюм, пальто ва шимларни тикиб беришади. Бу кийимларнинг ҳаммаси замонавий моделдадир. Якка тартибда кийимлар тикиш ва ремонти ишлаб чиқариш бирлашмасининг тажрибали модельерлари буюртмачиларга жуда ҳам манзур бўладиган замонавий моделларни ишлаб чиқишган.

Бу катта корхонанинг сартарошхонаси, фотосалони, пойафзал устахонаси ҳам ҳар куни мижозлар билан гавжум. Маиший хизмат кўрсатиш корхонасининг ходимлари ҳамшаҳарларимиз учун керакли ва зарур юмушларни вақтида бажариб беришмоқда.

А. ҲАТАМОВ.

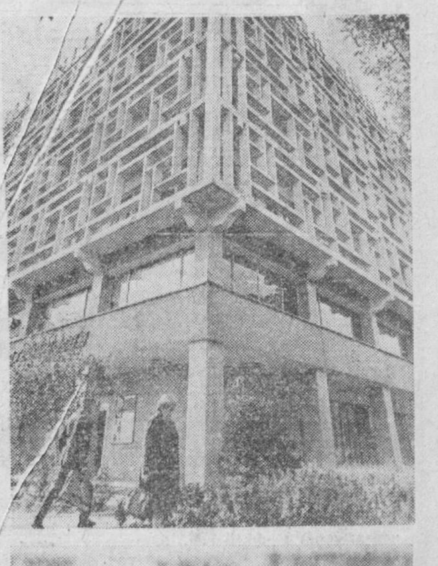

БИЗНИНГ ИНТЕРВЬЮ

КОРХОНАДА ҚАБУЛ ПУНКТИ

Ленин районидаги ҳар бир кишига бир йилда 62 сўм 19 тийинлик хизмат кўрсатилади. Шуни айтиш керакки, бу шаҳардаги энг юқори кўрсаткичдир. Бундай муваффақиятга қандай эришилди? Мухбиримиз ана шундай савол билан район ижроия комитети маиший хизмат бўлимининг бошлиғи Л. В. Левинага мурожаат қилди.

— Бундай кўрсаткичга биринчи навбатда бевосита саноат корхоналарида маиший хизмат соҳаларини ривожлантиришга аҳамият бериш туфайли эришдик, — дейди Лариса Васильевна. — Мана бир мисол. Бу йил «Қизил тонг» тикув ишлаб чиқариш бирлашмасининг территориясида комплекс қабул пункти иш бошлади. Бу ерга келган корхона ишчилари ўзларига маъқул бўлган пойафзал, устки кийимларни тикиб беришни илтимос қилишлари мумкин. Айни пайтда уйда кийиладиган кийимларни ҳам тикиш ҳақида буюртма бериш мумкин. Корхонада яқинда сартарошхона очилди.

Район ижроия комитети бундай пунктларни ташкил қилиш, меҳнат унумдорлигини оширишнинг резервларидан бири эканлигини ҳисобга олиб катта эътибор бермоқда.

Келажакда трамвай-троллейбус бошқармаси, электрон техника заводи, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг нашриёти, «Средазэлектроаппарат» ишлаб чиқариш бирлашмасида ҳам ана шундай пунктлар ташкил қилинади.

Бундан ташқари районда маиший хизмат кўрсатиш тармоқларини кенгайтиришга алоҳида аҳамият берилмоқда. Яқинда Куйбишев кўчасидаги «Гўзал» сартарошхонаси мижозларни қабул қила бошлайди. Шунингдек, Қўйлиқ турар жой массивида буюртмалар қабул қилиш пункти ишга туширилади.

• *Эртанги кунга бир нигоҳ*

ФОТОАТЕЛЬЕ ЯНГИЛАНМОҚДА

Ҳозирги пайтда республикамиз пойтахтида маиший хизмат кўрсатадиган жойлар 1157 та ҳисобланади. Бу беш йилликнинг бошига нисбатан икки марта кўплигини англатади. Кейинги йилларда бир қатор янги, яхши жиҳозланган, ишлаш ва буюртмачилар учун ҳар томонлама қулай бўлган фотоательелар ишга туширилди.

Маиший хизмат кўрсатишни ривожлантириш истиқболлари ҳақида гап борар экан, биринчи навбатда ҳамшаҳарларимизга хизмат кўрсатиш маданиятини оширишга мослашадиган ихтисослаштиришлар ҳақида алоҳида гапириб ўтишга тўғри келади. Шундай қилиб Морозов кўчасида очилган 22-фотостудия болалар суратини тайёрлашга ихтисослашган. Яқин вақтлар ичида Биринчи Май кўчасида ҳужжатлар учун суратлар тайёрлайдиган ихтисослаштирилган ателье очилади. Ўзининг олган суратини қоғозга тушириш иштиёқида бўлган фотоҳаваскорлар эса Киров кўчасидаги бадиий — фото салони хизматидан фойдаланишлари мумкин.

Бизнинг «Ёшлик» фотостудиямиз хизмати оммалашиб бормоқда. У бир кунда беш юз кишини қабул қилади. Унинг оқ-қора ва рангли фотосуратлар оладиган олтита секцияси қулай ва кенг қилиб қурилган замонавий ускуналар билан яхши жиҳозланган. Биз бу ерда яна бир янги — катта ҳажмли фотосуратларни олиш секциясини очиш ҳаракатидамиз.

Яқин вақтлар ичида шаҳримизда яна бир янгилик юз беради. Бу «Фотоми» фотокомплексидир. У фотографсиз ишлайди: буюртмачилар сурати бир неча минутда тайёрланади.

**Х. МЎМИНОВ,
«Фотореклама» комбинатининг бош инженери.**

МОДЕЛЬЕРЛАР ИЖОДИ

«Илғор» ишлаб чиқариш бирлашмаси келгуси йили ҳамшаҳарларимизни нималар билан хушнуд этади? Биз шундай савол билан корхона лабораториясининг бошлиғи А. А. Бородавкога мурожаат қилдик.

— Модельерларимиз, рассомларимиз, конструкторларимиз томонидан ишлаб чиқилган пойафзалларнинг қирққа яқин янги хили республика Маиший хизмат министрлигининг бадиий советига тасдиқ учун жўнатилди. Айниқса, ёғоч пошнали аёлларнинг туфлиси хушбичим чиққан. Унга ўйиб гул солинган. Бу модель мутахассислардан юқори баҳо олди.

Лаборатория коллективи шунингдек, «Сабо» типидаги эркаклар туфлисининг янги хилини яратиб, технологик ҳужжатларини тайёрлаб қўйди.

Айни пайтда учи металл билан қопланган аёллар ва эркаклар кузги ботинкаларининг янги моделлари тайёрланди.

Ажойиб ўзгаришлар

Ёш мастер Л. Қандованинг олдига сочлари тўзғиб кетган аёл тортинибгина келди. У уялиб бир нарсалар деди. Люба уни самимий кутиб олди, креслога ўтирғизди. Кейин ўйланиб қолди. Орадан 40—50 минут ўтганидан кейин бу аёл таниб бўлмас даражада ўзгариб кетди. Бу ажойиб ўзгариш сартарошнинг маҳорати, унинг юксак диди туфайли юз берди.

— Кўрдингизми, сочни тартибга келтириш ҳам жуда катта гўзаллик бахш этади, — деди Л. Кандова.

Л. Кандова маълум формаларни қайтаришдан тортинади. У ҳар бир кишини ўз хусусиятига қараб прическа тайёрлайди. Сочни олишни бошлашдан олдин мижознинг ҳислатлари ҳақида ўйлаб кўради. Хаёлида унинг прическасини кўз олдига келтиради. Ана шундан кейингина сочни тартибга келтиришга киришади.

О. САВЕЛЬЕВА.

ДИҚҚАТ, ЯНГИЛИК!

КОСТЮМ ЭГАСИГА МАНЗУР БЎЛДИ

Кунлардан бир кун биз эр-хотин костюм буюртириш мақсадида 46-тикувчилик ательесига кирдик. Бизни у ерда бичиқчи Анатолий Васильевич Дунаев кутиб олди-да, қандайдир тушуниб бўлмайдиган буюмни кўрсатди ва ўлчашга тушиб кетди. Унинг қўлида биз ўрганиб қолган тикувчилик сантиметри йўқ эди.

Бу «буюм» аслида камзулнинг макети бўлиб, бичиқчи уни эримга кийдириб қўйди-да, тезда қадди-бастига мослади.

— Костюмни олгани ўн кундан кейин келасиз...

— Ўлчашга қачон келсак бўлади? — қизиқиб сўрадим мен.

— Мана ҳозир ўлчаш ҳам тамом бўлди.

Ўлчашнинг янги методи бизни қизиқтириб қўйди. Ателье ходими бу ҳақда қуйидагиларни бажонидил гапириб берди:

— Камзул макетини Киевдаги бичиқчи Воронин ишлаб чиққан. Мен ва 37-ательенинг бичиқчиси Алексей Михайлович Авезов ана шу кишининг шогирдлари бўламиз. Бу методнинг афзаллиги нимада? У тез ва бехато ўлчов олиш имконини беради. Бунинг учун макетдаги ўнта ҳошиянинг ҳар бирида бештадан чизиқ ўтказилган. Умуман олганда камзул стандарт фигурага мослаб тикилган бўлиб, ундаги ҳошиялар керак бўладиган ўлчовга қараб суриладн. Бу ҳошияларни қимирлатиб стандартни яна катталаштириш ёки кичрайтириш мумкин.

Биз шу ерда буюртирган костюмини олган буюртмачини кўрдик. У камзулини кийиб кўрганида ўзига жуда ҳам ярашиб турган эди.

Бундай ишлаш методи бригада учун ҳам қулайдир. Бунинг учун андаза олинмайди. Камзул фигурага кийдирилади, етмаган жойлари тўлдирилади ва ортиқчаси қирқиб ташланади. Кейинчалик ҳеч қандай камчиликларга ёки қайта тикишга ўрин қолмайди.

— Шуни айтиб ўтиш керакки, эндиликда бригада кундалик топшириқларни 50 процентгача ошириб бажармоқда, иш ҳақи ҳам кўпайди, — деб ҳикоя қилади Анатолий Васильевич. — Бу буюртмачига ҳам фойдалидир. Чунки аввалги усул бўйича буюртмачи ўлчаш учун ательега жуда кўп қатнар эди.

— Янги метод ҳар томонлама қулай экан, нима учун у оммалашмаётир, — деб сўради менинг эрим.

— Корхонамиз раҳбарларининг ўйлашича, ҳали биз бу методни тўла-тўкис ўзлаштириб олмаган эмишмиз. Бу жуда ҳам хато фикр, деб ҳисоблайман. Биз янги метод бўйича аллақачондан буён кийим тикаяпмиз. Олаётган раҳматларимиз ҳам бир талай.

Якка тартибда кийимлар тикиш бирлашмасининг раҳбарлари барча эркаклар кийимларининг бичиқчилари малакасини ошириш учун махсус мактаб-ателье ташкил қилиш ниятида.

Воронин методини тадбиқ этиш чиндан ҳам буюртмачининг жуда кўплаб вақтини тежаб қолади, ишлаб чиқарилаётган буюмларнинг сифатини тубдан яхшилайди, унинг таннархини арзонлаштиради.

В. ОРЛОВА.

Маиший хизмат—шаҳар хўжалигининг етакчи тармоқларидан бири ҳисобланади. Бу ерда жуда кўп ўз касбининг усталари меҳнат қилишмоқда. Уларнинг орасида аёллар кўйлакларини тикувчи Муборак Носирхўжаева ва Галина Асатурянлар ҳам бор. «Ўзбекистон» маиший хизмат уйида тикилаётган бош кийимлар ҳам буюртмачиларга маъқул бўлмоқда. Яратилган янгиликлар Н. Маноскина, Л. Хадаева ва Н. Тоирова меҳнат қилаётган экспериментал цехда ҳаётга йўлланма олади. Мастер З. Сарвsecurованинг хизмати мижозларга манзур бўлмоқда.

В. Молгачев фотолари.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ:
ҲИСОБОТ ВА САЙЛОВЛАР

ТАЛАБЧАНЛИК, ИШЧАНЛИК РУҲИДА

ТОШКЕНТ АГРЕГАТ ЗАВОДИДА ПАРТИЯ ҲИСОБОТ—САЙЛОВ ЙИҒИЛИШИ АНА ШУНДАЙ ЎТДИ.

Ҳозир корхона коллективи катта меҳнат ва сиёсий кўтаринкилик вазиятида ишламоқда. Ишчилар КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олиш учун пухта тайёргарлик кўриб, ўнинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш ва ошириб бажариш учун социалистик мусобақани авж олдирдилар. Корхона тармоқ корхоналари ўртасидаги Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида сурункасига бир неча кварталдан бери совринли ўринни эгаллади. Давлат плани барча техника-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича мунтазам ошириб бажариляпти, ўтган тўрт йилу тўққиз ой ичида планга қўшимча 1 миллион 423 минг сўмлик маҳсулот олинди.

Бу беш йилликда редукторлар ва қишлоқ хўжалиги учун бошқа қисмлар ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш жараёни давом этаяпти. 16 хил янги маҳсулот ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш икки ҳисса ортди.

Корхонада бўлиб ўтган ҳисобот-сайлов партия йиғилишида ана шулар ҳақида гапирилди. Докладчи — партия комитетининг секретари И. Усмонов ва музокарада сўзга чиққанлар завод партия ташкилоти фаолиятини чуқур ва ҳар томонлама таҳлил этдилар, асосий эътиборни беш йиллик ва унинг топшириқ-мажбуриятларини муваффақиятли бажариш масалаларига қаратдилар.

Нотиқлар ўз сўзларида коммунистларнинг авангардлик роли ошганлиги, ижодий ташаббус ва топширилган ишга шахсий масъулият ҳисси кучайганлигини таъкидладилар. Зарбдорона меҳнат қилаётганлар ўртасида социалистик мусобақа машъаллари, коммунистлар — йиғувчи Н. Байдаков, А. Кузнецова, слесарь М. Ортиқов, токарь В. Круглов, қирқувчи Н. Головенковлар бор. Уч юздан зиёд ишлаб чиқариш илғори уларга тенглашиб, ўнинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажардилар.

Йиғилиш қатнашчилари ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар сифатига катта эътибор беришди. Бу масала партия комитетининг доимий назоратида турибди. Партия йиғилишларида ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар сифатини яхшилаш масалалари бир неча марта муҳокама қилинди. Бу эса 1979 йилда маҳсулот сифатини бошқариш комплекс системасини жорий этиш имконини берди 193 ишчи ва 5 та ишлаб чиқариш участкаси ҳозир шахсий тамға босиш ҳуқуқини олган. Сифат белгиси билан тайёрланаётган маҳсулотлар ҳажми умумий маҳсулотга нисбатан биринчи ярим йилликда 85,8 процентни ташкил этди. Сифат аълочилари ўртасида коммунистлар И. Одилов, Д. Йўлдошев, Ҳ. Турдиев, А. Муталов, В. Кирьяков ва бошқалар бор.

Заводда ҳал этилмаган масалалар ҳам бор. Йиғилишда сўзга чиққан 9-цех бошлиғи Ю. Жаворонков, 1-цех партия бюросининг секретари И. Малахов партком ишидаги айрим камчиликлар, фойдаланилмаётган резервлар ҳақида гапиришди. Коммунистлар ишлаб чиқаришнинг бир маромда боришига ҳали эришилмаганини айтиб ўтишди. Ҳар ойнинг учинчи декадасида жами ойлик маҳсулотнинг 50—60 проценти ишлаб чиқариляпти. Айниқса, 1 ва 20-цехларда ишлаб чиқариш мароми бузиляпти. Дастгоҳлардан тўла фойдаланилмаётибди. Барча инженер-техник ходимлари ўз вазифаларини сидқидилдан бажаряпти, деб бўлмайди. Шунинг учун ҳам машиналар гоҳида бўш туриб қоляпти. Бу камчиликлар цех партия ташкилотлари, цех раҳбарлари ҳали цех ичида планлаштириш ишларини унчалик яхшилашга эришмаганликларини, ҳар бир ходимнинг ўз участкаси учун масъулиятни тўла ҳис этмагани натижасидир. Партком ёш кадрларни танлаш ва тарбиялаш масаласига ҳам кам эътибор берган.

Шунингдек, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, мастер ва бригадирларнинг, бутун коллективнинг ёшларни тарбиялашдаги ролини ошириш сингари масалалар тилга олиб ўтилди.

Кўпгина нотиқлар коллектив аъзоларини ғоявий чиниқтириш, уларни коммунистик руҳда тарбиялаш масалаларини илгари суришди. Партком пропагандистлар билан мунтазам равишда методик йиғилишлар ўтказди. Уларнинг кўпчилиги берилган топшириқларга сидқидилдан ёндошдилар. Айниқса, пропагандистлар В. Попов, А. Шефер, Р. Ишимбоев, З. Жукова яхши ишлашди. Ҳисобот даврида «Билим» жамиятининг завод бошлангич ташкилоти аъзолари 90 та лекция ўқишди, турли мавзуларда кўплаб суҳбатлар ўтказишди.

Бироқ коммунистлардан Б. Токарь, В. Струченко ўз сўзларида ҳаққоний таъкидлаб ўтганларидек, коллектив шу куннинг энг муҳим воқеалари тўғрисида ҳамма вақт ҳам оператив ва изчил хабардор қилиняпти, деб бўлмайди. Сиёсий ўқув ва лекция ишлари ишлаб чиқариш фаолияти билан талаблар даражасида узвий боғланмаётибди, тингловчиларнинг ўз устида мустақил ишлашига етарлича эътибор берилмаётибди. Партком деворий газета ролидан тўла фойдаланмаётир.

Партия йиғилиши парткомнинг ҳисобот давридаги ишини қониқарли баҳолади ва унинг янги составини сайлади. Йиғилиш партия комитетининг янги составига йўл қўйилган камчиликларга барҳам бериш, оммавий-тарбиявий ишларни юксак поғонага кўтариш, бу ишга инженер-техник ходимлар, мастерлар, цех бошлиқларини актив жалб этиш вазифасини юклади.

Ҳисобот-сайлов йиғилишида Собир Раҳимов район V партия конференциясига делегатлар сайланди.

С. НИШОНБОЕВ.

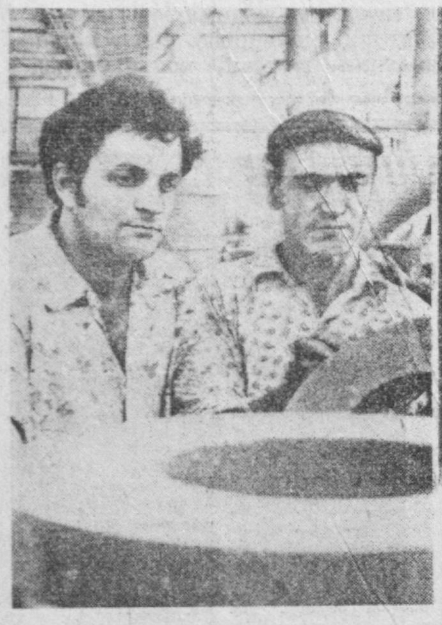

СУРАТДА: (чапда) абразив комбинатининг илғор токарларидан Рустам Османов билан Мирза Рўзиматовлар корхонанинг ветеран ишчиларидан ҳисобланадилар. Механика цехида ўзларининг баракали меҳнатлари билан коллектив ҳурматига сазовор бўлган бу зарбдорлар КПСС XXVI съезди шарафига 26 зарбдор меҳнат ҳафталиги шиори остида туриб меҳнат қилмоқдалар.

* * *

Ўнгдаги суратда Халқлар дўстлиги проспектида қад кўтараётган янги Олмазор массивининг бугунги манзараси тасвирланган.

М. Нуриддинов фотолари.

«...Қариб қолганлигимиз сабабли нон дўконига дастёр бўлиб қолган неварамизни чиқарамиз. Кўпинча у суви қочган, куйган, ичи пишмаган нонларни кўтариб келади. Баъзида эса нон йўқ, ҳали келмапти, деб бир неча маротаба овора бўлади. Наҳотки, доимо шундай сифатсиз нонлар тайёрланса, магазинларга ўз вақтида нон келтирилмаса ёки магазиндагилар «Алдаганин бола яхши» қабилида иш тутаётганмикинлар?..»

А. МУСАЕВ, С. МУСАЕВА,
пенсионерлар.
«Марказ-26» массиви.

МАКТУБ ЙЎЛГА ЧОРЛАДИ

НОНЛАРИМИЗ СИФАТЛИ БЎЛСИН

ЁКИ НОН ТАЙЁРЛАШ ВА НОН САВДОСИДАГИ КАМЧИЛИКЛАР

Яқиндан буён редакцияга шундай мазмундаги хатлар кела бошлади. Уларда асосан шаҳардаги нон дўконларида нон савдосидаги узилиш, ассортиментнинг камлиги, нон маҳсулотларининг сифатсизлиги ва дўконларда санитария-гигиена қоидаларига риоя этилмаётганлигидан шикоят қилиняпти.

Ноннинг келиб чиқишини, аҳамиятини, уни тайёрлашнинг осон эмаслигини оқшом-хонга эслатиб ўтирмаймиз. Биз бир даста мактублар изидан тўғри магазинларга йўл олдик. Октябрь райпишчеторгига қарашли Ўрдадаги 1-магазиндамиз. Бўм-бўш пештахталарда ўтган кундаги суви қочган уч-тўртта қора булка нон ва 16 тийинлик батондан 60 таси турибди.

Магазин мудири У. Акбаров йўқ. Катта сотувчи М. Мирғозиевдан:

— Нега нон йўқ? — деб сўрадик.

— Йўғ-э, ҳар куни 300 килограмм нон оламиз, ҳозир адо бўлди. Ўзи шанба, якшанба ва байрам кунлари савдонинг мазаси бўлмайди. Шунинг учун бундай пайтларда одатдагидан камроқ буюртма берамиз, баъзан келтирилган нонни ўзимиз ҳам олмаймиз.

Қизиқ, наҳотки магазин ходимлари аҳоли эҳтиёжи билан ҳисоблашишмаса?! Ўрда азалдан сергавжум жой. Ишдан сўнг бу ердан ўтувчиларнинг кети узилмайди. Бизнингча, биргина шу атрофда истиқомат қилувчиларнинг эҳтиёжига яраша иш тутиш мутлақо тўғри бўлмаса керак. Магазин ходимлари харидорлар эҳтиёжини ўргансалар ёмон бўлмасди.

Маълумки, СССР Савдо министрлигининг 145-номерли қарорига биноан, қора булка нон магазин пештахтасида 36 соат, оқ булка эса 24 соат, оби нон 18 соат, бублик ва бошқа майда нон маҳсулотлари 16 соат мобайнида туриши ва сотилиши лозим. Сўнгра суви қочган нонлар қайта ишлашга топширилиши керак. Бизнингча, баъзи магазин ходимлари суви қочган нонни қайта ишлашга жўнатишдан эринишаётган кўринишади.

Хадра атрофида яшовчилар ҳам 6 октябрь куни нон излаб сарсон бўлишди. Чунки Хадрадаги 8-магазин ходимлари байрам олди куни озгина қолган нонга ишониб, «нон кетмайди», деб ўйладилар ва 6 октябрдаги ўзлари берган буюртмани қайтардилар. Шунингдек, 7 октябрь кунидаги кечқурунги буюртма ҳам олинмаган. Бунда албатта магазин ходимларининг харидорлар эҳтиёжини аниқ ҳисобга олмаганликлари кўпчиликнинг сарсон бўлишига олиб келди. Магазин мудири Р. Қосимовнинг айтишича кўпинча нон графикдагидан кеч келтирилар экан. (Биз бу тўғрида кейинроқ гапирамиз).

«Марказ-26» массивидаги 14-магазинда ҳам худди шундай ҳолга дуч келдик. Чунончи, 7 октябрда 14-магазинга мутлақо нон келтирилмаган. 8 октябрь куни тушки пайтдагина 150 килограмм оби нон келтирилган. Натижада шу кунлари бу ердаги аҳолининг кўпчилиги нон излаб, Кўкча ва Чорсу даҳаларига югуришган.

Шаҳарнинг кўпгина магазинларида, жумладан 21, 22, 28, 60, 106-магазинларида ҳам бундай аҳволни кўриш мумкин. Шу йилнинг май ойида ачинарли бир ҳол рўй берди. 22 май куни Октябрь колхоз бозоридаги 28-магазинга (мудири Ф. Шомирзаева) 3-нон заводидан 352988-номерли накладной билан минг дона оби нон келтирилди. Бироқ, улар қабул қилиб олинаётганда 300 таси тарозини босмади. Уларнинг ҳар бири 30 граммдан кам эди. Натижада нонлар корхонага қайтарилди. Шунингдек, 24 май куни ҳам 1-нон заводидан келтирилган 550 килограмм патир ноннинг ҳаммаси эзилган, куйган, нотекис бўлганлиги учун заводга қайтарилди. Бу нонларни тайёрлаш учун қанчадан-қанча куч, маблағ сарфланган. Машина эса беҳуда йўл босди, ортиқча бензин сарфлади, вақт кетди. Натижада кейинги магазинга нон олиб бориш графиги бузилди ва ҳоказо.

Яна шуни айтиш керакки, юқорида номлари қайд этилган магазинларнинг нон бўлимларида ҳеч қандай санитария-гигиена қоидаларига риоя қилинмайди. Ваҳоланки, нон дўконлари ҳамиша озода бўлиши, сотувчи махсус оқ халат, шапкача кийиши лозим, нон сақланувчи пештахталар эса оқ парда билан тўсилиши керак. Бу ерларда пичоқ ва вилкалар бўлиши лозим. Лекин юқоридаги жойларда буларга тўла эътибор берилмаган.

Биз магазинлар фаолиятига нуқта қўйишдан олдин шуни айтишимиз керакки, юқоридаги магазинларнинг мудирлари ўзбилармонлик билан иш тутишга чек қўйишлари ва шунингдек, харидорлар эҳтиёжини ўрганишлари лозим. Бу ишларга «Ташхлебторг»даги мутасаддилар бош-қош бўлиб, юқоридаги камчиликларни биргаликда бартараф этишса айни муддао бўлади.

Тошкент нон ишлаб чиқариш бирлашмаси шаҳардаги энг йирик корхоналардан бири ҳисобланади. 3-нон заводи эса бирлашманинг бош корхонасидир. Қолган олтита завод ва 13 та цех шаҳарнинг турли бурчакларига жойлашган. Бирлашма бўйича бир кунда 42 хил ассортиментда 360—370 тонна нон-булка маҳсулотлари ишлаб чиқарилади. Мана бир неча йилдирки, бу кўҳна корхона шаҳар аҳолисини нон маҳсулотлари билан таъминлаб келяпти. Бош корхона бугунги кунда «чарчаб» қолди. Уни реконструкциялаш вақти келди. У ҳамон 1939 йилда ўрнатилган эски дастгоҳлар билан ишлаб келяпти. Аслини олганда новвойларга осон тутиб бўлмайди. Уларнинг ишида ўзига хос ички қийинчиликлар мавжуд. Чунончи, цехларда етук мутахассислар, малакали кадрлар етишмайди. Ишлаб чиқариш технологияси эскирган, бугунги кун талабига жавоб бермайди. Шаҳардаги 161-билим юртини ҳар йили 120 нафар новвой «битириб» чиқсада, улар корхонага келишгач, бир-икки ой ишлашиб, турли сабаблар билан ишдан бўшаб кетяптилар. Кадрлар қўнимсизлиги ҳар қандай жойда ҳам ишлаб чиқаришга катта зарар келтиради. Масалан, ўтган йили 773 киши ишга қабул қилинган бўлса, шундан 635 нафари бўшаб кетган. 1980 йилнинг ўтган саккиз ойида 486 киши новвой бўлишга аҳд қилиб, шундан 417 нафари аҳдини бузган. Ўтган йили кадрлар қўнимсизлиги 12 процентни ташкил этган бўлса, бу йил ҳам аҳвол деярли ўзгарганий йўқ.

Албатта, етук кадрларсиз, ишлаб чиқаришни такомиллаштирмасдан туриб белгиланган маррага, юқори сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришга эришиш мушкул. Гарчи, новвойлар қийин шароитда «план қилишаётган» бўлсада, маҳсулот сифатини бугунги кун талабида деб бўлмайди. Масалан, ўтган йили нонларнинг сифатсизлиги сабабли 7,9 тонна нон маҳсулотлари корхонага қайта ишлашга жўнатилди. Биздаги маълумотларга қараганда, шу йилнинг ўтган олти ойи мобайнида ҳам бирлашма заводларига шаҳарнинг барча райпишчеторгларидан кўплаб килограмм сифатсиз нон қайтарилган.

Тўғри, новвойлар ноннинг сифатини яхшилаш, ассортиментини бойитиш борасида бирмунча ишларни амалга оширяптилар. Чунончи бош корхонада 4 ва 5-заводларда бу борада анчагина ишлар қилинди. Лекин булар бугунги кун талабида эмас. Улар маҳсулот сифатини янада яхшилаш учун барча чора-тадбирларни кўрмоқлари лозим.

Нон маҳсулотларини магазинларга белгиланган вақтда етказиб келиниши кўп жиҳатдан машиналарга, уларнинг техник-эксплуатация ҳолатига, шунингдек, магазин ходимларининг нечоғлиқ иш тутишларига боғлиқдир. Бирлашмани шаҳримиздаги 3-автомобиль комбинати машиналар билан таъминлайди. Ҳар куни 75 та машина 496 та магазинга нон ташиши керак. Бироқ ана шу машиналарнинг ҳаммаси ҳам бунга чидамайди. Айрим шофёрлар заводга етиб келиши билан машинанинг у ери, бу ери бузилиб қолганлигини баҳона қилишади. Бизнингча, автокомбинат раҳбарлари шоферларнинг бундай баҳоналарига чек қўйишлари керак. Наҳотки техник жиҳатдан носоз машина рейсга чиқарилса?..

Ана шундай масъулиятсизлик оқибатида магазинга нон ўз вақтида келтирилмаётир. Баъзан магазин мудирларининг ишга совуққонлиги туфайли келтирилган нон қабул қилинмасдан қайтариб юборилади. Натижада орадан вақт ўтади, машина беҳуда йўл босади. Бунинг устига бошқа магазинга нон бир-икки соат кечикиб келтирилади ва график бузилади.

Бизнингча, бу системада ишни батамом бошқача ташкил этиш пайти келди. Масалан, бундан бир йил муқаддам нон маҳсулотларини жуда самарали, қулай ва фойдали усул бўлган — контейнерларда ташиш йўлга қўйилган эди. Бу усулни «Узавтотранстехника» илмий ишлаб чиқариш бирлашмасининг мутахассислари, конструкторлик бюросининг ходимлари биргаликда ишлаб чиқишганди.

Хўш, нима учун синовдан муваффақиятли ўтган бу техника янгилиги бирлашма заводларида тўла қўлланилмаяпти?

— Ҳақиқатан ҳам контейнерларда нон маҳсулотларини ташиш бизда оқсаяпти, — дейди бирлашма бош инженери Ғ. Юсупов, — 1, 3, 5-заводларда контейнерларни 8 та машинага қўйиб кўрдик. Лекин ҳали бир қатор камчиликлар бор. Биз улар устида ишлаяпмиз. Ўйлаймизки, келгусида бу усулни тўла жорий этамиз...

Ҳадемай қиш келади. Бу фаслда бирлашмада иш янада қийинлашади. Чунки электр, иссиқлик энергияси оқимида узилишлар булади. Газ босими тушиб кетади. Натижада булка нон авваллари 53 минутда пишадиган бўлса, бу пайтда 60 минутда пишади.

Хўш, корхонада бунинг олдини олиш учун нима ишлар қилиняпти?

— Бунинг олдини олиш учун комплекс тадбирлар ишлаб чиққанмиз, — дейди яна бош инженер. — Тадбирларнинг ярмидан кўпини амалга ошириб қўйдик. Электр, иссиқлик энергияси, газ линиялари тартибга келтирилди. Кўплаб дастгоҳлар, мосламалар ремонтдан чиқарилди. Айниқса бош корхонада, 4 ва 5-ишлаб чиқаришларда буғ қозонлари, печлар ва бошқа технология «ўчоқ»лари капитал ремонт қилинди, муҳим ишлар амалга оширилди. Буларнинг ҳаммаси қиш мавсумида ишимизни бирмунча енгиллаштиради, деб ўйлаймиз.

Тошкентлик новвойлар шаҳар аҳолисини нон маҳсулотлари билан таъминлаш учун қўлдан келгунча ҳаракат қиляптилар. Лекин уларнинг ишида ҳали камчиликлар, нуқсонлар кўп. Буларни бартараф этиш мақсадида корхона қувватини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш учун фақатгина бирлашма коллективининг куч-ғайрати кифоя қилмайди. Унга юқоридаги мутасадди ташкилотлар — республика Озиқ-овқат саноати министрлиги ёрдам қўлини чўзиши лозим. Чунончи, цехларни янги техника ва технология билан таъминлаш борасида ҳали анча ишлар қилиниши керак. Шунингдек, бирлашмани малакали кадрлар билан таъминлаш борасида жиддий ўйлаб кўриш лозим. Буларнинг ҳаммаси келгусида шаҳримиз аҳолисини нон маҳсулотларига бўлган талабини тўла қондиришда муҳим пойдевор бўлади.

Т. ТОШЕВ,
Р. ФАЙЗУЛЛАЕВ,
«Тошкент оқшоми»нинг махсус мухбирлари.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ДЎСТЛИК ОЙЛИГИГА ТАЙЁРГАРЛИК

ПРАГА. ЧССРда Чехословакия — Совет дўстлиги анъанавий ойлиги олдидан тайёргарлик қизиб кетди. Бу ойлик «Совет Иттифоқи билан бузилмас дўстлик ва ҳар томонлама ҳамкорлик — социалистик Чехословакияни тинч ривожлантиришни таъминлайди» деган шиор остида ўтказилади.

ЧСС миллий фронти Марказий Комитети раисининг ўринбосари Т. Травничек ТАСС мухбирига қуйидагиларни хабар қилди: ойлик д. омида Л. И. Брежневнинг «Кичик ер», «Тикланиш» ва «Қўриқ» китобларига бағишланган семинар ва суҳбатлар уюштирилади, Совет Иттифоқининг уруш ва меҳнат ветеранлари билан, ишлаб чиқариш илғорлари, фан ва маданият арбоблари билан учрашувлари уюштирилади. Совет мамлакати меҳнаткашларининг неча минглаб вакиллари дўстлик маршрутлари билан мамлакатимизга келишади, шунча миқдордаги чехословак гражданлари ҳам Совет Иттифоқига борадилар.

УЛКАН ВАЗИФАЛАР

БУДАПЕШТ. Будапештда химия саноати ходимлари касаба союзининг съезди тамом бўлди. Бу съездда ишлаб чиқаришни ривожлантириш ва партия томонидан ВХР химия саноати олдига қўйилган вазифаларни ҳал этишда касаба союзлари иштирокини янада кенгайтириш масалалари муҳокама қилинди. Съезд делегатлари ҳозирги кунда Венгриянинг «улкан химияси» халқ хўжалигининг тез ривожланиб бораётган тармоқларидан бири эканлигини таъкидлаб ўтдилар.

Кейинги йиллардагина Боршод химия комбинатида поливинил хлорид ишлаб чиқарувчи завод, Нъергешуйфалуда синтетик тола заводи ишга туширилди. Республика химиклари бу йил маҳсулот ишлаб чиқаришни қарийб 10 процент кўпайтириш ва беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш мажбуриятини олдилар.

Химикларнинг қардош социалистик мамлакатларидаги ва аввало Совет Иттифоқидаги ҳамкасблари билан ҳамкорлиги шу мақсадларга эришиш гаровидир. Ҳозирги вақтда Совет — Венгрия ҳамкорлиги доирасида Сазхаломбаттдаги нефтни қайта ишлаш заводида, Титай химия комбинатида ишлаб чиқариш кенгайтирилмоқда.

СЪЕЗД АРАФАСИДА

СОФИЯ. Болгария меҳнаткашларининг ва саноат, қишлоқ хўжалиги ҳамда экономиканинг бошқа соҳаларидаги коллективларнинг меҳнат ғалабаси ва ташаббуслари ҳақидаги рапортлар сони кун сайин ортиб боряпти. Бу рапортлар республика ишчилар синфи, меҳнаткаш деҳқонлари ва халқ зиёлилари Болгария коммунистларининг олий анжумани — БКП XII съездини муносиб кутиб олишга интилаётганлигини акс эттиради.

Долна — Митрополиядаги С. М. Киров номли озуқа комбинатида вужудга келган янги ташаббус «съезд арафасидаги 200 кун — зарбдор меҳнат кунлари» деб аталади. Корхона меҳнаткашлари партия анжумани шарафига еттинчи беш йиллик программани декабрь ойининг ўрталаригача бажариш ва пландан ташқари 33 минг тонна омухта ем ишлаб чиқариш ва қарийб 3 миллион левлик бошқа қўшимча маҳсулот тайёрлаш мажбуриятини олдилар.

Бургасс нефть — химия комбинати ходимлари ўртасида «шу беш йилликда битта ҳам коллектив орқада қолмасин» шиори остида социалистик мусобақа кенг авж олди. Комбинатнинг комплекс ишлаб чиқариш бригадалари уларнинг ташаббусини кенг қўллаб-қувватладилар. Бу бригадалар съезд шарафига ўз мажбуриятларини қайта кўриб чиқдилар ва пландан ташқари 15 миллион левликдан ортиқ маҳсулот ишлаб чиқарамиз, деб ваъда бердилар.

ҲАМКОРЛИК МУСТАҲКАМЛАНМОҚДА

ФРИТАУН. Совет Иттифоқи билан Сьерра Леоне ўртасида денгиз ресурсларини ўзлаштириш соҳасида мустаҳкамланиб бораётган ҳамкорлик мамлакат экономикасини ривожлантиришга муҳим ҳисса қўшмоқда, деди Сьерра Леоне президенти Сиака Стивенс.

У Совет Иттифоқининг ёрдами билан барпо этилган денгизчилик мактабининг очилиш маросимида гапириб, совет мутахассислари Африкадаги ёш мамлакатга кўрсатаётган ёрдамга юксак баҳо берди.

Икки давлат ўртасида балиқ хўжалиги соҳасидаги ҳамкорлик 1976 йилги ҳукумат битими асосида муваффақиятли ривожланиб бормоқда. Шу битимга мувофиқ СССР дан бир группа мутахассислар Сьерра Леонега келди. Миллий экономиканинг янги соҳаси балиқ саноатини ривожлантириш перспектив плани ишлаб чиқилди, мамлакатнинг соҳил бўйи сувида комплекс илмий тадқиқотлар ўтказилди.

Хўжаликнинг бу соҳаси учун малакали миллий кадрлар тайёрлаш планли равишда амалга оширилмоқда. Шу йил Сьерра леонеликларнинг навбатдаги группаси ўқиш учун СССРга жўнаб кетди. Республика пойтахтида янги мактаб очилиши — СССР билан Сьерра Леоне ўртасида ўзаро манфаатли ҳамкорлик программасини амалга оширишда босилган яна бир қадамдир.

«ОРТИҚЧА» КИШИЛАР

ОТТАВА. Канадалик индеецларнинг фарзандлари қашшоқликда яшамоқда ва зарур медицина ёрдамидан маҳрум этилган. Канада социал ривожланиш кенгашининг бу ерда эълон қилинган доклади авторлари шундай хулосага келмоқдалар.

Докладда айтиладики, индеецлар оилаларининг турмуш даражаси ғоят пастдир. Индеецлар яшайдиган резервацияларда меҳнатга яроқли аҳолининг қарийб 70 проценти ишсиз бўлганлиги, улар бетоб бўлиб қолганда давлат страхованиеси жорий этилмаслиги натижасида индеецлар амалда ҳозирги замон медицинаси ютуқларидан фойдаланиш имкониятидан маҳрумдирлар. Натижада индеец болалар орасида ўлим уларнинг оқ танли тенгдошларига қараганда, анча кўпдир.

КАТТА МУВАФФАҚИЯТ

ТОКИО. Бу ерда Совет цирки гастроллари катта муваффақият билан тугади. Деярли уч ой давомида совет артистлари Япониянинг 16 та шаҳарида, жумладан Осака, Саппоро, Наг, Фукуока ва бошқа шаҳарларда 140 марта томоша кўрсатдилар. Япония томошабинлари ҳамма жойда совет санъати намояндаларини зўр қизиқиш билан кутиб олдилар. «Совет цирки японлар қалбига йўл топди». — деб ёзади «Ниси Нихон Симбун» газетаси.

Цирк артистлари Японияга ўзларининг энг яхши номерларини олиб келдилар. Матбуот совет артистлари маҳоратига юксак баҳо берди. «Томошалар программаси ғоят хилма-хил ва одатдан ташқари бўлди», — деб ёзади «Хоккайдо Симбун» газетаси. Япония матбуоти Совет Иттифоқидаги турли республикаларнинг вакиллари цирк санъатининг ноёб намуналарини намойиш этганлигини таъкидлайди.

Томошабинлар М. Запашнийнинг ўргатилган филлари ва йўлбарсларини, В. Стехановскийнинг сим устидаги рақсларини, Ю. Банников ва В. Дурдиновнинг акробатика этюдларини гулдурос қарсаклар билан кутиб олдилар.

Совет циркининг Япониядаги гастроллари Япония — Совет дўстлиги ойлиги кунларига тўғри келди. Ойлик «Япония — Совет» жамиятининг ташаббуси билан ўтказилмоқда ва у 1956 йилнинг октябрь ойида Япония — Совет дипломатия муносабатлари қайта тикланганлиги санасига, шунингдек Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 63 йиллигига ва В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигига бағишланди.

БУГУНГИ — ГРЕНАДА

СУРАТДА: Гренада пойтахти Сент Жорджеснинг манзараси.

О. Колесников фотоси,
ТАСС фотохроникаси.

НОХУШ МАЪЛУМОТ

КОПЕНГАГЕН. Дания саноат кенгаши миллий экономикани ривожлантириш и к г ғоят нохуш маълумотларини эълон қилди. Кенгашнинг бу маълумотларида айтиладики, 1981—1982 йилларда мамлакатнинг ялпи миллий маҳсулоти 1,5 процент қисқаради, саноат ишлаб чиқаришида ўсиш бўлмайди. Бу эса ишсизларнинг янада кўпайишига олиб келади. 1981 йилда ишсизлар сони 200 минг кишидан ошади.

КАПИТАЛИЗМ ИЛЛАТИ

ВАШИНГТОН. Қўшма Штатларда ишсизлик илгаригидек энг юқори даражада сақланиб қолмоқда. Меҳнат министрлиги меҳнат статистикаси бюросининг хабар беришича, ўтган ойда меҳнатга яроқли американларнинг 7,5 процентдан кўпроғи, яъни сал кам 8 миллион киши ишсиз бўлиб қолди. АҚШнинг иқтисодий тушкунликдан энг кўп зарар кўрган бир қанча районларида ишсизлик даражаси умуммиллий кўрсаткичлардан бир неча баравар ошиб кетади.

ФАН ОЛАМИДА НИМА ГАП?

Қаҳрабо маржонларининг сири

✦ «ҚУЁШЛИ ТОШ»НИНГ ПАЙДО БЎЛИШИ ✦ ГЕОЛОГИК СОАТ ЁКИ ДАРАКЧИ МАЪДАН ✦ ТОШҚОТГАН ҲАШАРОТЛАР ✦ ЁҒДА ЭРИМАЙДИ, СУВДА ЧЎКМАЙДИ ✦ БУРУНШОХЛИ ҲАЙВОН—НОСОРОГ ГУВОҲЛИК БЕРАДИ ✦ ОРОЛ ДЕНГИЗИНИНГ ОЛТИН ҚИРҒОҚЛАРИ

Ҳозирги Скандинавия ярим оролининг Болтиқ денгизи сувлари ювиб турган қирғоқларида бундан бир неча ўн миллион йиллар муқаддам магнолия ўсимлиги гуллаган, мирталар эса муаттар ҳидларини атрофга таратган, игна баргли дарахтлар билан бир қаторда қулоч ёзган пальмалар ўсиб турган. Вақт ўтиши билан ана шу ўсимликлар қолдиғи атрофида ер бағрида қуёшли тош-қаҳрабо пайдо бўлган.

Маълумки, қадимда инсонлар турли хил бедаво дардлардан қутулиш ниятида ёки бўлмаса ўзга кимсаларни даволаш мақсадида ноёб, қимматбаҳо ва зеби-зийнат тошларга ғайри-табиий «шифобахш» хоссаларни бағишлаб, улардан фойдаланиб келганлар, уларни тумор ва маржон қилиб тақиб юрганлар. Кишиларнинг турмуш ва онг даражасининг ўсиши билан бу хил тошлар номи бу «шифобахш» дастуридан учиб кетди. Лекин қаҳрабонинг бу йўлдаги хизматлари ҳамон давом этмоқда. Бунинг асосий сабаби ва сири нимада?

Қаҳрабо— зеби-зийнат тошлар ичида энг енгили ҳисобланиб, ҳамма миллат ва элатлар орасида қадим замонлардан бери ҳурматга сазовор бўлганидир. Қаҳрабо ер юзасида кенг тарқалган бўлса ҳам, уни қазиб олишга арзигудек конлар жуда ҳам камёбдир. Унинг оламга машҳур конлари Болтиқ денгизи бўйи республикаларининг денгиз қирғоқларида жойлашган бўлиб, жуда қадим замонлардан бери қаҳрабо, ўша жойлардан қазиб олинган. Бу қуёшли тош фақатгина зеб-зийнат бўлибгина қолмай, кейинги йиллар давомида геологик соат ёки даракчи бўлиб ҳам хизмат қилмоқда.

Яқинда Литва палеонтолог олимлари қаҳрабо ичида сақланган ҳашаротларни, ўсимлик уруғлари ва қолдиқларини текшириб юқоридаги ажойиб хулосага келдилар. Аниқланишича, қайнозой эрасининг учламчи даврига тааллуқли барқ уриб ўсган ўсимликлардан оқиб чиққан суюқ смола билан турли ҳашаротлар ва ўсимлик қолдиқлари тошқотиб, қаҳрабо ичида бизгача етиб келган. Шу қаҳрабо ичида сақланган флора (ўсимлик) ва фауна (ҳайвон)ларни текшириш натижасида олимлар бундан қирқ-эллик миллион йиллар муқаддам Болтиқ денгизи қирғоқларида мавжуд бўлган иқлимий ва табиий шароитни қайта тиклашга муваффақ бўлдилар.

Қизиғи шундаки, ҳозирги кунда ер сатҳида бор бўлган ҳашаротларнинг учдан бир қисми ана шу «қуёшли тош» орасидан топилди. Уларнинг кўпчилиги ҳозирги кунда ҳам еримизнинг турли иқлимий (илиқ ва тропик) шароитларида ҳамон яшамоқда. Бундан ташқари, қаҳрабо сақлаган ҳашаротларни синчиклаб текшириш олимларга яна бир ажойиб хулосалар — сюрприз берди. У ҳам бўлса, яқин кезларга қадар олимлар орасида, дарахтлардан смола кундузи қуёш таъсирида оқиб чиқиб, кеч киргач қотади, деган фикр бор эди. Лекин қаҳрабо ичида сақланган бир хил ҳашаротлар эса фақат кеч кириши билан актив ҳаракат қилганлар. Бу эса ўз навбатида эски фикрни рад этиб, янгисининг пайдо бўлишига сабаб бўлди.

Кундузи ўсимликлардан ажралган смола таркибида енгил «учувчи» моддалар кўп бўлиб, улар тунда ҳам ҳавога ажралиб чиқиб турган ва смоланинг қотишига йўл қўймаган. Қаҳрабо ичида бизгача етиб келган органик дунёнинг «визит карточка»ларини ўқиш усули билан яна бошқа бир мунча оригинал илмий хулосалар олишдан олимларимиз катта умидвордирлар. Ҳозирдаёқ Литва палеонтолог олимлари ихтиёрида Паланга музейида сақланаётган ва дунёда энг бой ҳисобланган қаҳрабо намуналарида сақланаётган минглаб органик турлар мавжуддир.

Шундай қилиб, қаҳрабо аслида тош-минерал эмас, у бундан ўн олти миллион йил муқаддам — учламчи геологик даврда барқ уриб ўсган игна баргли ўсимликлар (арча, қарағай)нинг ёғи — тошқотган смоласидир. Қаҳрабони илгарилари ўрмон чумолиларининг мўми, ёввойи ариларнинг асали ёки бўлмаса денгиз кўпигининг қуёшда қуригани деб фараз қилганлар.

Қаҳрабо таркиби ҳозирги ўсимликлар смоласининг таркибига ўхшашдир. Унинг таркибида 79 процент углерод бўлиб, қолган қисми водород ва кислороддан ва қисман олтингугуртдан ташкил топган. У 290—380 даража ҳароратда қора тутун чиқариб, осонгина эрийди ва ёнади. Қаҳрабо турғун ва кўпгина йиллар давомида ўзгармай сақланади. Сувда, ичимликларда ва эфир ёғларида эримайди. Лекин бензол ва хлороформга бардош беролмайди. Унинг солиштирма оғирлиги чучук (дарё) сувидан оғирроқ, шўр (денгиз) сувидан енгилроқдир. Шунинг учун ҳам Болтиқ денгизи қирғоқларида остки қаҳраболи қумтошларнинг денгиз тўлқинлари билан ювилиши натижасида қаҳрабо доналари сув бетига қалқиб чиқали ва сузиб юради. Бахти чопган кишилар уни топиб оладилар.

Шундай қилиб, қаҳрабонинг органик дунё қолдиғи эканлиги улар ичида қолиб кетган ва учламчи даврда яшаган ўргимчак пашшалар, асаларилар, ҳатто кичик калтакесаклар билан ҳам тасдиқланмоқда. Қаҳрабонинг нисбатан юмшоқлиги уни силлиқлашга, тешишига ва турли шакллар беришга имкон беради. Қаҳрабони бир нарсага ишқаласангиз, у электр қуввати бера олиш ва енгил предметларни ўзига тортиш хусусиятига эга. Шу хосса қадимий юнонда «электрон» деган номнинг келиб чиқишига сабаб бўлган. Қаҳрабонинг ана шу ўзига хос физик хусусияти туфайли уни бўйинга маржон қилиб тақилганда, ундан статистик электр ажралиб чиққан ва киши танасида ижобий «даволаш эффект» ҳосил қилган. Ҳозирда ҳам баъзи бир хил дардларни гальваник токи билан даволаш мавжуддир. Қизиғи шу ердаки, қаҳрабонинг қадимдан маълум бўлган даволаш эффекти оддийгина ишончми ёки бунда тиббий ҳақиқат борми? Бу ўринли савол тадқиқотчилар олдига янги—ҳал этилиши зарур масалаларни қўяди, албатта.

Табиатда қизиқ тасодифлар учраб туради. Шулардан бири Киев шаҳрига яқин жойдаги ғишт заводининг карьерида 1978 йил май ойларида содир бўлди. Ер қазиб турган экскаваторчининг кўзи қум орасидаги қандайдир оёқ ва бош суякларига тушади. Бу ерга етиб келган мутахассислар бу суяклар мамонтлар оиласига кирувчи жунли— буруншохлиларга (носорог) тегишли эканини аниқлайдилар. Бу ҳайвонлар бундан 15 — 20 минг йиллар муқаддам яшаган. Бу воқеанинг қизиғи, биринчидан, шу ерда, носорогнинг тишлари яхши сақланган бўлиб, ҳатто тишлари орасида еган овқати — ўт қолдиқлари ҳам бўлган, иккинчидан бу носорог шу ерда қаҳрабо кони борлигини ҳам кўрсатиб берди. Шундай қилиб, Украинада иккинчи қаҳрабо кони очилишига замин яратилди.

Ўзбекистонда ҳам қаҳрабонинг биринчи доналари Орол денгизининг ғарбий қирғоқларидаги учламчи давр ётқизиқлари ювилиши натижасида юзага чиққан. 1975 йиллар давомида Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Ҳ. М. Абдуллаев номидаги геология ва геофизика институтининг катта илмий ходими Д. П. Эшниёзов томонидан шу ерларда қаҳрабо доначалари биринчи бўлиб кашф этилди. Лекин бу ҳали ягона топилма эди, холос. Бу ўзига хос қизиқ ва биринчи топилманинг туб жинсларини топиш иштиёқи Д. Эшниёзовни тинч қўймади. Қидиришлар давом этди. Ниҳоят 1978 йили қаҳрабони сақлаган туб жинс олигоцен даврида ҳосил бўлган кўмирли-лигнитли юпқагина қатлам эканлиги тасдиқланди. Ҳозирги кунгача йиғилган геологик маълумотлар қаҳрабони бу ерларда қазиб олиш учун арзигудек конлари бўлмаса керак, деган хулосага олиб келмоқда. Лекин келгусидаги геологик текширишлар бу хулосанинг қанчалик тўғри ёки нотўғри эканлигини аниқ тасдиқлаб беришидан умидвормиз.

Хулоса қилиб айтганда, оддий безак тоши ҳисобланган «қуёшли тош» олимлар қўлида Сайёрамизнинг қадимий геологик даврини ойдинлаштириб берувчи «мўъжизали» ажойиб тош ҳам экан.

М. ЗОКИРОВ,
геология-минерaлогия фанлари доктори.

ТАЙЁРЛОВ КУРСЛАРИ ОЧИЛДИ

Ўзбекистон пойтахтининг студентлари оиласи кенгайди: Тошкентдаги олий мактаблар дўст Афғонистондан 130 дан ортиқ студент қабул қилди. В. И. Ленин номли Тошкент давлат университетида, политехника институти, ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институти, қишлоқ хўжалик институтида янги студентлар самимий кутиб олинди. Афғонистонлик студентлар учун махсус тайёрлов курслари очилди. Бу курслар Ватанда олинган билимни мустаҳкамлашга, олий мактаб машғулотларига тайёрланиш учун имконият беради.

Тошкент қишлоқ хўжалик институтининг программасига Афғонистон қишлоқ хўжалиги иқтисодий, тараққиёт хусусиятларини, тупроқ иқлимий шароитларини, АДРда қўлланилаётган агротехника ва агрохимияга хос усулларни ўрганувчи махсус фанлар киритилди. Институтда таълим олаётган афғон студентларига ўқиладиган шу қўшимча курсларни олий мактаб олимлари ишлаб чиққанлар. Ҳозир Тошкентдаги тўртта олий мактабда Афғонистондан келган уч юздан кўп ёш ўқимоқдалар. Улар олий малакали мутахассислар бўлиб етишадилар.

(ЎзТАГ).

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси сейсмология институтининг илм аҳли ер ости тебранишларини прогнозлаш борасида кенг кўламда илмий-тадқиқот ишларини олиб бораяпти.

СУРАТДА: институтнинг марказий «Тошкент» сейсмик станцияси ходимлари катта инженер А. Л. Афанасьев ва навбатчи инженер М. М. Сокол станциянинг марказий бошқарув пультида кузатиш ишларини олиб бормоқдалар.

М. Нуриддинов фотоси.

ЯШАШ ВА КУРАШИШНИ ЎРГАТУВЧИ ТОМЛАР

«Ўзбекистон» нашриётида В. И. Ленин тўла асарлар тўпламининг сўнгги, 55-томи ўзбек тилида босмадан чиқди. Аввалдагидек бу томни ҳам Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги партия тарихи институти — КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги марксизм-ленинизм институтининг филиали босмага тайёрлаган ва бу том Тошкент полиграфия комбинатида чоп этилган.

— Бу томнинг чиқарилиши билан,— деди институт директори, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Ҳ. Т. Турсунов, —таржимонлар, олимлар, полиграфистлар катта коллективининг қарийб 8 йил давом этган қизғин иши ниҳоясига етди. Бу эса республикада Ленин мероси пропагандистлари кўпгина авлодлари меҳнатининг ўзига хос гултожи бўлди.

Ҳозирги вақтда социализм ва коммунизм ғалабаси учун курашаётган кишиларнинг ҳаммаси Ленинга, унинг таълимотига мурожаат қилмоқдалар. Партия Марказий Комитетининг қарорлари, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Л. И. Брежневнинг мақолалари ва нутқлари Ленин асарларини — халқ оммасига замонамизнинг энг илғор ва нуфузли идеологиясини, келажаги порлоқ бўлганларнинг музаффар идеологиясини етказувчи асарларни жуда кенг ёйишга ва чуқур ўрганишга диққат-эътиборни доимо қаратмоқда. Барча мамлакатлар ва қитъаларнинг меҳнаткашлари бу китоблардан ҳаётнинг энг муҳим саволларига жавоб топа оладилар, ижтимоий жараёнларни сиёсий жиҳатдан аниқ, синфий позицияда туриб таҳлил қилиш ва йўналтиришни ана шу китоблардан ўрганадилар. Бинобарин, ҳозирги вақтда ер юзида бирон жой йўқки, у ерга ленинизмнинг ҳаётбахш сўзи бориб етмаган бўлсин.

В. И. Ленин асарлари ўзбек тилида биринчи марта 1918 йилдаёқ нашр этилган эди. Ўшандан буён Владимир Ильич асарлари ўзбек тилида уч юз мартадан кўпроқ нашр этилиб, шу нашрларнинг умумий тиражи беш ярим миллион нусхадан ошиб кетди.

Ленин асарларини таржима қилиш ва чоп этиш соҳасида республикада тўпланган тажриба Владимир Ильич Ленин тўла асарлар тўпламини нашр этиш соҳасида олиб борилган ишнинг мустаҳкам негизи бўлди. Етакчи жамиятшунос олимлардан иборат составдаги редакцион кенгаш бошчилик қилган ана шу иш учун энг кўп тайёргарлиги бўлган мутахассисларни бирлаштирган махсус таржимонлар бюроси тузилган эди, кенг илмий-маслаҳат хизмати ташкил этилган эди. Институт коллективи ўзининг кундалик ишида республика партия ташкилотининг ёрдамига таянди, ҳар бир томни тайёрлашда республикадаги кўпгина илмий муассасалар ва олий ўқув юртларининг олимлари иштирок этди. КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Марксизм-ленинизм институтининг тавсиялари методик негизни ташкил этди. Полиграфия имкониятларининг ўсганлиги, ноширларнинг ижодий меҳнати Ленин тўла асарлар тўплами эллик беш томининг ҳаммасини сифатли чоп этиш имконини берди.

Натижада жуда катта аҳамиятга молик бўлган иш бажарилди. Шуниси қувончлики, бу иш КПСС XXVI съезди арафасида ҳал этилди. Ўзбекистон Украина, Белоруссия ва Молдавиядан кейин В. И. Ленин тўла асарлар тўплами нашр этилган қардош республикалардан тўртинчиси бўлди. Энди республикадаги ҳар бир киши Лениннинг барҳаёт мероси хазинасидан янада чуқурроқ баҳраманд бўлиши, унинг асарларидан хоҳлаган томини ўз она тилида ўқиши мумкин. Ленин асарларини таржима қилиш соҳасида олиб борилган ишлар тилнинг ўзини ҳам бойитди, уни ленинизмга асос солган, Коммунистик партия ва дунёда биринчи социалистик давлат асосчиси фойдаланиб келган хазинадаги терминлар ва сўз обороротлари билан тўлдирди.

(ЎзТАГ).

✦ МАДАНИЯТ ЯНГИЛИГИ

ИЖОДИЙ ГУЛДАСТА

Жаҳон классик адабиётининг буюк намояндалари асарлари ўз саҳна талқини билан ҳам эътиборга сазовордир. Бундай ноёб ижод намуналари асосида алоҳида репертуар программасини тузишнинг ўзи бўлмайди. Бунинг учун зўр маҳорат, катта изланиш талаб қилинади.

Тошкентдаги рус ёш томошабинлар театри янги мавсумда ана шундай ижодий режани амалга оширишни ўз олдига мақсад қилиб қўйди. Бу санъат кошонасида жаҳон классик адибларининг энг яхши асарлари асосида туркум спектакллар саҳна юзини кўради. Бундай масъулиятли ижодий иш юзасидан қизғин тайёргарлик бошлаб юборилди.

Театр ўз томошабинларини Пушкин, Гоголь, Достоевский, Чехов, Шекспир каби улкан сўз санъаткорлари асарларини саҳналаштириш билан хушнуд этади. Шу туркумлардаги ижодий гулдастанинг биринчи намунаси сифатида А. П. Чеховнинг «Ваня тоға» пьесаси саҳнага олиб чиқилади.

ДУХОВОЙ ОРКЕСТР САДОЛАРИ ЯНГРАЙДИ

М. Горький номли Тошкент маданият ва истироҳат боғининг танца майдончасида Туркистон ҳарбий округи штабининг ҳарбий духовой оркестри бу йилги мавсумда сўнгги концерт бермоқда. Вальс оҳанглари янграмоқда.

Ҳарбий музикачилар тошкентликларга ва пойтахт меҳмонларига кўпдан бери манзур бўлиб қолган. Ҳарбий музика программасида эски куйлар, совет композиторларининг Улуғ Ватан урушига бағишланган асарлари, кинофильмлардан олинган музика, оммабоп эстрада қўшиқлари ва енгил маршлар бор. Подполковник Р. Петров бошчилик қилаётган духовой оркестр шаҳар ва қишлоқларнинг меҳнат коллективлари ҳузурида тез-тез ўз маҳоратларини намойиш қилади, маданият муассасаларида концертлар беради, кўпгина тантаналарда қатнашади. Масалан, яқинда Тошкент трактор заводида янги модификациядаги агрегат ҳарбий музикачилар ижро этган тантанали марш садолари остида конвейердан чиқди.

Ҳозир оркестр коллективининг энг қизғин иш пайти. Ноябрь байрами арафасида асосий репетициялар ўтказилмоқда. Октябрнинг 63 йиллиги кунида ҳарбий музикачилар парадлар хиёбонига чиқадилар. Бу ерда оркестр садолари янграйди. Ҳарбий бўлинмаларнинг парад колонналари меҳнаткашлар ва байрам намойиши қатнашчилари оркестрнинг тантанавор куйлари остида минбарлар олдидан, Владимир Ильич Ленин монументи олдидан ўтадилар.

(ЎзТАГ).

СССР ЧЕМПИОНАТИ 43

ҲАЛ ҚИЛИНМАГАН ВАЗИФА

«ПАХТАКОР» (Тошкент)—«СПАРТАК» (Москва)—1:2

Шу куни Марказий «Пахтакор» стадионида беллашган командаларнинг олдида турли вазифалар турар эди. Тўғрироғи «Спартак» бирданига икки вазифани уддалаши лозим эди. Биринчи вазифа чемпионатда қолоқлар сафида бораётган командадан икки очко олиш эди. Бу очколар москваликларга киевлик динамочилар билан чемпионлик учун баҳсда жуда қўл келарди. Иккинчи вазифа жуда ҳам муҳим: Европа чемпионлари Кубоги учун Даниянинг «Эсьберг» командаси билан бўладиган икки учрашув олдидан ўзига хос машқ ўтказиш ва ўйин услубини синаш эди.

«Пахтакор»нинг олдида эса ягона вазифа — мамлакат чемпионига тенг қаршилик кўрсатиб, майдонда яхши ўйин намойиш этиш эди.

Бу вазифа ҳал қилиндими?

Тошкентликлар ҳисобни биринчи бўлиб очган, бир неча марта рақиб команданинг дарвозаси олдида хавфли вазиятларни вужудга келтириб, ҳисобни ошириш имкониятларига эга бўлганлари ҳолда вазифа бажарилмай қолди. Тўғрисини айтганда, ҳамшаҳарларимиз ғалабага эришишлари қийин эди. Чунки майдонда «Спартак»нинг устунлиги яққол сезилиб турди.

Муваффақиятсизликнинг бош сабаби коллектив ўйинни ташкил қилишни уддалай олмасликдир. «Пахтакор» ўйинчиларининг кутилмаганда ҳужум уюштириш учун қилган ҳаракатлари фойда бермади. Уларнинг мақсадларини англаб олган тажрибали ҳимоячилар хавфли вазиятларни бартараф қилиб туришди. Ваҳоланки, чаққонлик ва маҳорат билан ҳимоячиларни алдаб ўтиш кўникмасини «Пахтакор» ўйинчиларидан кўплари ҳосил қилишгани йўқ. Бунга бир мисол келтирайлик. Ҳужумчи Нуриддин Амриев бир неча марта гоҳ чап, гоҳ ўнг қанотдан бир ўзи дарвоза томон ўтишга ҳаракат қилди. У чаққонлиги ва тез ҳаракат қилишидан фойдаланмоқчи эди. Бироқ, спартакчилар ҳар сафар бу ҳужумчидан тўпни олиб қўйиш билан бирга, у тўпни кимга узатишини ҳам англаб, хавфни бартараф қилишга эришдилар. Шундай қилиб, Амриев майдонда тинмай ҳаракат қилган бўлишига қарамасдан, командага фойда келтирмади..

Юқорида айтганимиздек, «Спартак» «Эсьберг» командаси билан бўладиган учрашув олдидан ўз ўйинини синовдан ўтказмоқда эди. Маълумки, Европа кубоги ўйинлари икки марта — ўз ва ўзга майдонда ўтказилади. Гапнинг тўғрисини айтганда, унчалик машҳур бўлмаган команда билан учрашув олдидан «Спартак» ўз имкониятларини икки хил йўналишда синовдан ўтказди. Биринчи бўлимда спартакчилар ўзга майдонда ўйнаётгандек ҳаракат қилишди. Бунда улар асосан ҳимояланишга аҳамият бердилар. Улар айни пайтда кутилмаганда тезкорлик билан ҳужум уюштириб туришди. «Пахтакор» ҳимоячиларининг хатосидан тўғри фойдаланишди. Бу сафар спартакчилар қанотлар бўйлаб ҳужум уюштиришни синовдан ўтказдилар. Худди шундай ҳужумлар натижасида мезбонларнинг дарвозаси олдида жуда кўп марта хавфли вазиятлар вужудга келтирилди. Қанот бўйлаб уюштирилган ҳужум ниҳоясида Эдгар Гесс ҳисобни тенглаштирди.

Иккинчи бўлимда спартакчилар худди ўз майдонларида ўйнагандек ҳаракат қилишди. Бу бўлимда меҳмонларнинг майдондаги устунлиги янада яққол кўзга ташлана бошлади. Улар тўпни бир-бирларига тез ошириш туфайли жуда кўп марта хавфли вазиятларни вужудга келтиришди. Меҳмонларнинг орасида команда диспетчери Юрий Гаврилов алоҳида ажралиб турди. У футболчиларимиз орасида совуққонлиги, вазиятни ниҳоятда тўғри баҳолаши билан ажралиб туради. Бу сафар ҳам у юксак маҳорат кўрсатди. Одатда у тўпни очиқ турган ҳужумчига эмас, балки ҳаракатда бўлган, бир неча секунддан кейин олдинга чиқадиган ҳужумчи ёки ярим ҳимоячига етказиб беришга ҳаракат қилади. Шу боисдан ҳам спартакчиларнинг ҳужуми хилма-хиллиги билан ажралиб турди. Худди шу нарса «Пахтакор» ҳимоячиларини хатога йўл қўйишга мажбур қилди.

Учрашув тақдирини ҳал қилган тўп ана шундай чиройли ҳужум натижасида киритилди. Катта тезликда олдинга бораётган Гаврилов ва Ярцев ҳимоячилар эътиборини чалғитишди. Улар орқада қолдириб кетган тўпни эса майдонга тушган Калашников эгаллаб олди ва уни кучли зарб билан дарвозага йўллади.

«Пахтакор»нинг ёш ярим ҳимоячиси Иванов олий лигадаги биринчи тўпини дарвозага йўллади. У тўпни жарима майдонидан ташқарида қабул қилиб олган бўлишига қарамасдан маҳорат кўрсатди. Тўпни боши билан уриб дарвозага йўллади. Тошкентликлар ҳисобни оширишлари мумкин эди. Жумладан, эркин тўп тепилганда натижага эришишлари мумкин эди. Бироқ, ҳужумчиларнинг тепган тўплари нишонга аниқ бормади.

В. СТУЛИН.

СУРАТЛАРДА: «Пахтакор»— «Спартак» учрашувидан лавҳалар.

Р. Заградинов фотолари.

«Пахтакор» ҳақида 17 фикр

А. РАДУНСКИЙ,
Хизмат кўрсатган спорт мастери; «Спартак» кўнгилли спорт жамияти марказий совети бўлим бошлиғининг ўринбосари.

Мен «Пахтакор» билан тошкентликлар мамлакат биринчилигининг олий лигасида қатнаша бошлаганларидан буён танишман. Команданинг тақдири тез-тез ўзгариб турди. Юксалишлар ҳам бўлди. Жумладан мамлакат биринчилигидаги олтинчи ўринни эгаллади ва СССР Кубоги учун ўтказилган финал беллашувида қатнашди. Айни пайтда муваффақиятсизликлар ҳам бўлиб турди. Команда биринчи лигада қатнашишга мажбур бўлди. Шунга қарамасдан Тошкент командаси ўзига хос характери билан ажралиб турарди.

Шунинг учун ҳам «Пахтакор» доимо олий лигадаги кўпгина командалар, шу жумладан, энг машҳур командалар учун ҳам ноқулай рақиб бўлиб келди. Агар мен ҳозир «Пахтакор» билан «Спартак» бир-бирига жуда ўхшаш десам хато қилмаган бўламан. Ҳар икки команда ҳам ўйинни эркин ўтказиш, рақиб команда шуҳратидан чўчимаслик билан ажралиб туради.

Бу йилги «Пахтакор»нинг ўйин услуби тўла шаклланиб бўлмаганлиги ажабланарлидир. Шунингдек, команданинг тактик арсенали бой эмас. Тошкентлик футболчилар ҳужум йўналишини тез-тез ўзгартириш, футболчиларнинг ҳаракатини фойдали бўлишига эришиш учун ҳали кўп маҳорат оширишлари керак.

ТО СПРАВКАЛАР БЮРОСИ

ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

Б. КАМОЛОВА: Бизнинг мамлакатимизда қутбчиларни тайёрлайдиган ўқув юрти борми? Уларга қизлар ҳам қабул қилинадими?

Жавоб: Мамлакатимизда қутбчиларни тайёрлайдиган икки ўқув юрти бор. Улар Ленинграддаги арктика билим юрти ва Ленинграддаги Макаров номли олий денгиз инженерлиги билим юртидир. Уларга фақат саломатлиги жиҳатидан бақувват ва кириш имтиҳонларини муваффақиятли топшира оладиган 18 ёшдан 30 ёшгача бўлган йигитлар қабул қилинади.

Бундан ташқари Москвадаги Кучено гидрометеорология техникумида қутбчи ходимларни тайёрлайдиган курслар ҳам ишлайди. Бу курсларга асосан эркаклар ва мустасно ҳолларда 18 дан 30 ёшгача бўлган, метеорология станцияларида амалий иш тажрибасига эга бўлган хотин-қизлар ҳам қабул қилинади. Радио-операторлик бўлимига бир минутда 120 та белгини қабул қиладиган, гидрометеорологлар бўлимига эса бир минутда 60 та белгини қабул қила оладиган кишилар ўқишга қабул қилинадилар. Курсларга кирувчилар медицина кўригидан ўтадилар.

∴ ∴ ∴

К. САТТОРОВ: Тошкент шаҳар экранларига бир ой давомида қанча янги бадиий фильм чиқарилади?

Жавоб: Шаҳримиз экранларига бир ой мобайнида 20 га яқин бадиий фильм чиқарилади. Уларнинг кўпчилиги Совет Иттифоқи киностудияларида тайёрланган.

∴ ∴ ∴

М. АҲМЕДОВ: Тошкент метросининг иккинчи линияси бошландими. У шаҳарнинг қайси массивларини бир-бири билан боғлайди?

Жавоб: Тошкент метросининг иккинчи линияси Студентлар шаҳарчасини темир йўл вокзали, Авиасозлар шаҳарчаси, жануби-шарқий саноат зонаси билан боғлайди. Ҳозир темир йўл вокзалигача бўлган биринчи участка қурилиши олиб борилмоқда.

∴ ∴ ∴

Ҳ. ШУКУРОВ: Яқинда мен гидроиншоотларга доир китоб ўқиганимда, дейгиш деган сўзни учратиб қолдим. Бу сўзнинг маъносига унчалик тушунмадим. Шуни изоҳлаб берсангиз?

Жавоб: «Дейгиш»— деган сўз гидротехникада кўп ишлатилади. Дарё ва денгиз қирғоқларининг ҳалокатли емирилишига ана шундай дейилади. Бесаранжам оқувчи дарёларда табиий равишда бундай емирилишлар содир бўлиб туради. Республикамизда Амударё ва Сирдарёда ана шундай ҳолларни кузатиш мумкин. Бундай емирилишлар халқ хўжалигига катта зарар келтиради. Бизнинг мутахассис олимларимиз — Бутуниттифоқ гидротехника ва мелиорация илмий-тадқиқот институти, «Союзгидроводхоз» институти ва бошқа сув хўжаликларининг мутахассислари гидромеханизация воситаларининг ёрдамида дарёларда емирилиш хавфининг олдини оладиган иншоотларни бунёд этишнинг илғор технологиясини ишлаб чиқдилар ва тадбиқ этдилар.

∴ ∴ ∴

Ғ. ҒОЙИБОВ: Тошкентдаги Киров номли маданият ва истироҳат боғи қачон барпо этилган?

Жавоб: Бу оромгоҳ— 1939 йилда (губернаторнинг собиқ боғчаси ўрнида) барпо этилган. Унинг ўн гектардан ортиқ майдонига 3 минг туп дарахт ва бута ўтказилган, кўплаб гуллар экилган. Бундан ташқари дам олувчиларнинг яйраб ҳордиқ чиқариши учун қатор қулай бинолар ҳам қурилган.

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

Имтиёзли тариф бўйича ҳаво сафарига

АЭРОФЛОТ ПАССАЖИРЛАРНИНГ КАТТА КАТЕГОРИЯСИ УЧУН МАВСУМИЙ ИМТИЁЗЛИ ТАРИФНИ ЖОРИЙ ЭТДИ.

1980 ЙИЛ 1 ОКТЯБРДАН 1981 ЙИЛ 31 МАРТГАЧА ҚУЙИДАГИЛАРГА 50 ПРОЦЕНТ ҲАЖМИДА ИМТИЁЗ БЕРИЛАДИ:

1 жаҳон уруши, граждaнлар ва Улуғ Ватан уруши инвалидларига, Улуғ Ватан уруши инвалидларига тенглашувчи шахсларга, шунингдек, 1 группа инвалидларини кузатиб борувчи шахсларга;

путёвкалар бўйича санаторийларга бораётган ва қайтаётган 15—17 ёшдаги ўсмирларга.

1980 ЙИЛ 1 ОКТЯБРДАН 1981 ЙИЛ 15 АПРЕЛГАЧА ҚУЙИДАГИЛАРГА 30 ПРОЦЕНТ ҲАЖМИДА ИМТИЁЗ БЕРИЛАДИ:

ВЦСПСнинг туризм ва экскурсиялар бўйича марказий Совети план группаларидаги Совет туристлари ва экскурсантларига;

СССР «Спутник» халқаро ёшлар туризми бюроси путевкалари билан мустақил равишда жўнаб кетаётган туристларга.

1980 ЙИЛ 15 НОЯБРДАН 1981 ЙИЛ 15 АПРЕЛГАЧА ҚУЙИДАГИЛАРГА 50 ПРОЦЕНТ ҲАЖМИДА ИМТИЁЗ БЕРИЛАДИ:

меҳнат инвалидлари (ишламайдиган)га давлат пенсияси ёки маҳаллий бюджетдан ёрдам пули олувчи ёшлигидан инвалид бўлиб қолганларга;

қариялар ва инвалидлар уй-интернатларида яшовчи ва тўлиқ давлат таъминотида бўлган кишиларга; умумий қасалланиш оқибатида инвалид бўлиб қолган (ҳарбий хизмат ва қўшинларда ҳамда СССР ички ишлар министрлиги системаси органларида хизмат қилиш вақтида бетоб бўлган) кишиларга.

ҚУЙИДАГИЛАРГА 30 ПРОЦЕНТ ҲАЖМИДА ИМТИЁЗ БЕРИЛАДИ:

кундузги таълим олий ўқув юртлари студентларига;

ўрта махсус ўқув юртларининг ўқувчиларига;

олий ўқув юртлари ҳузуридаги тайёрлов бўлимлари ва факультетларининг тингловчиларига; ҳарбий ўқув юртларининг тингловчилари ва курсантлари (офицер унвони бўлмаган)га;

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети ва иттифоқдош республикалар ҳунар-техника таълими системасидаги билим юртлари ва мактабларнинг ўқувчиларига, ҳамда унга тенглашувчи бошқа министрликлар ва идоралар ўқув юртларининг ўқувчилари (ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда ўқиётган)га;

12 ёшдан катта бўлмаган мактаб ўқувчиларига;

муассасалар, корхоналар, билим юртлари ва мактабларнинг заявкалари бўйича экскурсия мақсадларида бораётган ишчилар, хизматчилар, ўқувчилар (15 ва ундан ортиқ) группаларига;

темир йўл бўйича умумий оддий вагонда юришлик ҳарбий кўчиш ҳужжатларини кўрсатган шошилинч хизмат ҳарбий хизматчилари (оддий солдат, сержант, старшина составлари)га.

Имтиёзли билетларни расмийлаштириш қуйидаги ҳужжатларни кўрсатилгач амалга оширилади.

Инвалидлар учун —имтиёз ҳуқуқини бериш ҳақидаги справкалар ёки гувоҳномалар, инвалидлик гувоҳномалари, пенсия гувоҳномаси ёки район (шаҳар) социал таъминотининг справкалари;

ўсмирлар учун— санаторийларга путевкалар, паспорт ёки туғилганлиги ҳақидаги гувоҳнома;

студентлар, ўқувчилар, мактаб ўқувчилари учун —студентлик билети, тингловчилик билети, ўқувчи гувоҳномаси ёки мактаб томонидан берилган справка;

ўқувчилар, ишчилар, хизматчилар (15 ва ундан ортиқ киши) учун— ўқув муассасаси, корхоналар, ташкилотларнинг группа аъзоларининг 3 нусхали кўчирилган рўйҳатлари илова қилинган заявкалари.

Рейслар бўйича газ турбинали самолётларда (Як—40 бундан мустасно), шунингдек юқоридаги самолётлардан Як—40 самолётларига кўчиб ўтганда ҳамда поршенли самолётларда бориш ва орқага қайтишда ҳам имтиёзлар берилади.

Улуғ Ватан уруши инвалидларига, уларга тенглашувчи шахсларга ҳамма типдаги самолётларда учган вақтда имтиёзлар берилади.

Имтиёзлар бериш тартиби ҳақидаги муфассал ахборотларни исталган аэропорт ва аэрофлот агентликларидан олиш мумкин.

Авиабилетлар самолёт учишидан 15 кун олдин сотилади.

Улуғ Ватан уруши ва меҳнат инвалидларига навбатсиз хизмат кўрсатилади.

Улуғ Ватан уруши қатнашчилари авиабилетларни биринчи навбатда расмийлаштириш ҳуқуқига эгадирлар.

ҲАВО ЙЎЛЛАРИ МАРКАЗИЙ АГЕНТЛИГИ.

Ўзбекистон ССР Савдо министрлигининг

ТОШКЕНТ ҲУНАР-САВДО БИЛИМ ЮРТИ МАХСУС ГРУППАЛАРГА ҚУЙИДАГИ МУТАХАССИСЛИКЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ЎЗ-ЎЗИГА ХИЗМАТ КЎРСАТИШ МЕТОДИ БЎЙИЧА ИШЛАЙДИГАН ОЗИҚ-ОВҚАТ ВА САНОАТ ТОВАРЛАРИ МАГАЗИНЛАРИ УЧУН ДЕКОРАТОР-БЕЗАКЧИЛАР.

Ўқиш муддати—2 йил.

Кирувчилар рус тили (диктант) ва расмдан кириш имтиҳонлари топширадилар.

САВДО АВТОМАТЛАРИНИ РЕМОНТ ҚИЛИШ ВА УЛАРГА ХИЗМАТ КЎРСАТИШ БЎЙИЧА СЛЕСАРЛАР.

Ўқиш муддати—1 йил. Бу группага кирувчилар билан суҳбат ўтказилади. Бу группаларга тўлиқ ўрта маълумотли, 25 ёшгача бўлган ва Ўзбекистон шаҳарларида яшовчилар қабул қилинадилар.

Ўқиш даври меҳнат стажига киради.

Бошқа шаҳардан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар. Стипендия тўланади.

Ўқиш 1 ноябрдан бошланади.

Қуйидаги ҳужжатлар топширилади: билим юрти директори номига ариза, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат (асли), туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома (асли), турар жойидан справка, таржимаи ҳоли, 286-формадаги медицина справкаси, 3х4 см. ҳажмдаги 6 дона фотосурат, характеристика, область халқ депутатлари Совети ижроия комитетининг савдо бошқармасидан ёки шаҳар халқ депутатлари Совети ижроия комитетининг савдо бўлимидан йўлланма.

Билим юртининг адреси: Тошкент —700173, Акмал Икромов райони. Чилонзор массиви, Бобир кўчаси, 3-уй, (4, 9, 19-трамвайларнинг «Чўпон ота», 13, 70-автобусларнинг «Тез медицина ёрдами» клиник касалхонаси» бекатлари). Телефон 78-44-30.

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА 23, 24 ОКТЯБРЬ СОАТ 19.00 ДА СССР БИРИНЧИЛИГИ УЧУН

«А» классининг биринчи лигасидаги «МЕТАЛЛУРГ» (Челябинск)—«БИНОКОР» (Тошкент) КОМАНДАЛАРИ ЎРТАСИДА

ХОККЕЙ

Билетлар сотилмоқда.

РЕСПУБЛИКА БИЛИМЛАР УЙИДА

1—2 НОЯБРЬ СОАТ 9.00 ДА

ЎЗБЕКИСТОН ССР ПУЛ-БУЮМ ЛОТЕРЕЯСИНИНГ 5 ЧИҚАРИЛИШ БЎЙИЧА

ЮТУҚЛАР ТИРАЖИ ЎТКАЗИЛАДИ

ТИРАЖДА: 20 та «ЖИГУЛИ ВАЗ-2101», 10 та «ЗАПОРОЖЕЦ» автомашиналари; 60 та «УРАЛ» «М-67-36» аравачали мотоцикллари, 20 та «ИЖ-ЮПИТЕР-К» аравачали мотоцикллари;

160 та 3, 18х2 метрли гилам, 250 та 1.35х2 метрли гилам; 300 та 6 метрли гилам поёндозлар ва бошқа қимматбаҳо буюмлар ҳамда йирик пул ютуқлари ўйналади.

Тиражда умумий суммаси 900 минг сўмлик 374.000 та ютуқ ўйналади.

Кириш бепул.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг

206-ШАҲАР ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

қуйидаги ихтисосликлар бўйича

1980—81 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН

субоқчи-бўёқчи-плитчи, буль дозер, скрейпер, прицепли грейдер машинисти, автомобиль ремонти бўйича слесарь (техника билим юртини тамомлагач, автослесарлар база ташкилоти ҳисобидан профессионал ҳайдовчи «С» категорияли правасини олиш учун ДОСААФга ўқишга юбориладилар), слесарь-сантехник, автомобиль крани машинисти (профессионал ҳайдовчи «С» категорияли правасини олиш билан).

БИЛИМ ЮРТИГА 8—10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ, 17 ВА УНДАН КАТТА ЁШДАГИ ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Машғулотлар— группалар комплектлангандан сўнг бошланади.

Ўқиш муддати — 1 йил.

Ўқиш даврида слесарь-сантехник ихтисосидаги ўқувчиларга 65 сўм ҳажмида стипендия, қолганларига 30 сўм ҳажмида стипендия тўланади ёки уч маҳал бепул овқатланадилар шунингдек ишлаб чиқариш практикаси вақтида иш ҳақининг 50 процентини оладилар.

Билим юртини тамомлаган барча битирувчилар Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасига ишга юбориладилар.

Техника билим юртидаги ўқиш даври меҳнат стажига киради.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатлар бўлиши шарт: директор номига ёзилган ариза, автобиография, маълумоти ҳақидаги ҳужжат, медицина справкаси (286 ёки 9-форма), яшаш жойидан справкалар, 6 та фотосурат (4х5 см.)

Бизнинг адрес: 700128, Тошкент шаҳри, Октябрь райони, Хуршид кўчаси 83-уй (10, 23, 27-трамвайлар, 10-троллейбус, 48-автобусларнинг «Лабзак» бекати).

«Радио уйи»га марҳамат қилинг!

МАМЛАКАТИМИЗДА ИШЛАБ ЧИҚАРИЛАЁТГАН ТЕЛЕВИЗОРЛАР, РАДИОПРИЕМНИКЛАР, РАДИОЛАЛАР, МАГНИТОФОНЛАРНИНГ ЭНГ ЯХШИ МАРКАЛАРИНИ ТОШКЕНТДАГИ ЭНГ ЙИРИК ИХТИСОСЛАШГАН

55-«РАДИО УЙИ» магазинидан сотиб олишингиз мумкин.

«ХАРИДОР УЧУН ҲАММА ҚУЛАЙЛИКЛАР»— магазин ходимлари ҳозир ана шу шиор билан меҳнат қилмоқдалар. Савдода мавжуд бўлган телевизорлар ва радиоприёмникларнинг ҳамма маркалари магазинда махсус стеллажларга қўйилган, уларнинг ҳар бири билан яқиндан танишиш мумкин.

Агарда сиз бирон маркадаги телевизор ёки радиоприёмникни танлашда қийналсангиз, сотувчи консультант дарҳол ёрдамга етиб келади ва исталган моделни деталларигача тушунтириб беради ва ишлатиб намойиш этади. Чунончи, моделнинг афзалликлари, ундан фойдаланиш тартиблари, тушунтириш билан бирга унга техник характеристика ҳам беради.

Шу ернинг ўзида илгари фойдаланиб келинган теле-радио аппаратураларини қабул қилиш ва уларни янгиларига алмаштириш бўйича алоҳида пункт ҳам мавжуд. Эски телевизор ёки радиоприёмнигингизни топшириб, имтиёзли шартлар билан нақд пулга шунингдек, кредитга янгисини олишингиз мумкин.

Агарда сиз радиоприёмник ёки телевизор сотиб олсангиз, магазин ходимлари уни уйингизга элтиб бериш чорасини ҳам кўриб қўйишган, магазинда харид қилган буюмларингизни хоҳишингизга кўра уйингизга элтиб беришни ўз зиммасига олган «Таштрансагентство» диспетчерлик пункти ишлаб турибди.

«РАДИО УЙИ» МАГАЗИНИНИНГ БАЙРАМОЛДИ АССОРТИМЕНТИДА: «САДКО-714», «ЯНТАРЬ-714», «ЧАЙКА-714», «ТАУРАС-722», «ВИТЯЗЬ-722» **рангли телевизорлари;**

Оқ-қора тасвирдаги «ВЕСНА-308», «РЕКОРД-В312», **телевизорлари;**

портатив «ЭЛЕКТРОНИКА-Ц430», «ЮНОСТЬ-603», «ЭЛЕКТРОНИКА—ВЛ100» **телевизорлари бор.**

«ТАУРАС-722» рангли телевизори метрли диапазоннинг исталган 12 каналида, шунингдек, дециметрли диапазоннинг 20 каналида (СК—Д-1) блоки ўрнатилган вақтда) кўрсатувларни қабул қила олади. Кучланишнинг автоматик бошқарилуви, частота ва фазаларнинг горизонтал равишда қурилганлиги тасвирларнинг муқим ва аниқ бўлишини таъминлайди, бир программадан иккинчи программага ўтилганда қўшимча бошқариш заруратини туғдирмайди.

Телевизорга эшиттиришларни ёзиб олиш учун магнитофон қулоқ телефонлари, масофадан туриб бошқариладиган пульт, кўрсатувни икки тилда эшиттиришни таъминлайдиган приставкани улаш мумкин.

«РЕКОРД-В312» оқ-қора тасвирдаги телевизор маълум каналдаги кўрсатувларнинг тиниқ ва ёрқин тасвирда ўтишини таъминловчи аниқ бошқарув системасига эга. Бу телевизор давлат сифат белгисига сазовор бўлган. Экрани диагоналига 50 сантиметр бўлган бу телевизор унча катта бўлмаган хона учун жуда қулайдир.

«ЭЛЕКТРОНИКА-Ц430» телевизоридан фойдаланиш бирмунча ранг-барангдир. Габаритининг кичкиналиги, озиқланишда универсаллиги, уни ёнингизда, туристик походларга, экскурсияларга, шаҳар чеккаси сайилларига ва бошқа сафарларга олиб кетиш имконини беради. Агарда сиз автомобилда сафар қилсангиз, телевизорни аккумуляторга улаш мумкин, уй шароитида эса у электр тармоғидан ёки «373» элементининг олти донасидан қувват олиб ишлайверади.

«СПИДОЛА-231» транзистор приёмнигини бемалол узоқ сафарларга ва дам олиш сайилларига олиб кетаверасиз. Чунки унинг тоши анчагина енгил, компакт ва корпуси зарбга чидамли полистролдан ясалган. «Спидола-231» 7 диапазондаги радио тўлқинларига эга, приёмник шкаласи махсус ёритгич билан жиҳозланган. «Спидола-231» баланд ва паст частоталарда тембр регулятори қўлланилганлиги туфайли товуш сифати анча яхши.

«ЛАСПИ-001» юқори класс стереофоник тюнер ана шундай деб аталади. У УКВ диапазонида стереофоник ва монофоник радио эшиттиришларини ёзиб эшитиш учун мўлжалланган.

«ЛАСПИ-001»нинг бошқа радиоприёмниклардан фарқи шундаки, унда диапазонларга ўтиш автоматик равишда бошқарилади, аниқ созланади, шовқин анча кам автомат переключатель стереопрограммадан монога ва монопрограммадан стереога ўтишда осонлик туғдиради.

«МЕЛОДИЯ-104» 1 класс стереофоник радиоласида электропроигриватель қурилмасида қўшалоқ товуш қабул қилувчи головка қўлланилганлиги туфайли товушнинг тиниқ юксак сифатли бўлишига эришилади. Радиола узун, ўрта ва уч карра қисқа тўлқинларда ва ультра қисқа тўлқинли диапазонда моно ҳамда стерефоник радиоэшиттиришларини аниқ қабул қилишни таъминлайди.

«ТУРНИР» телевизион ўйини катталарга ўз бўш вақтининг ранг-баранг кечиши, болалар учун эса фақат ишқибозликкина эмас, балки фойдали машғулот ролини ўйнайди. У болаларнинг жисмоний чиниқиши, фикрлаш туйғусини ўстиради.

«ТУРНИР» электрон приставкасини Ватанимизда ишлаб чиқарилаётган исталган телевизорга улаш мумкин. Шунда экранда спорт майдони, ўйинчилар, копток намоён бўлади. Приставка теннисда, хоккейда, ирланд теннисида ўйнаш, шунингдек машқ ўтказишга имкон беради. Ўйинни икки киши бўлиб, шунингдек якка ҳолда ўйнаш мумкин.

«ТУРНИР» «343» типидаги олти батареядан куч олиб, ишлайди, ҳажми ҳам унча катта эмас, оғирлиги бор-йўғи 2,5 килограмм.

Радио деталлари секциясида сизга теле ва радио антенналари, транзистор радиоприёмниклари учун телескопик антенналар, кассетали магнитофонларга магнит головкалари, магнит ленталари, ташқи телевизион антенналар учун кабеллар, автотрансформаторлар ва стабилизаторларни тавсия этишади. Бу ерда катта ассортиментда магнитофонлар, радиоприёмниклар ва телевизорлар учун радио деталлари мавжуд.

МАГАЗИН ТОВАРЛАР СОТИШНИ ПУЛ ЎТКАЗИШ, НАҚД ПУЛ ВА КРЕДИТ ЙЎЛИ БИЛАН АМАЛГА ОШИРАДИ.

«РАДИО УЙИ»ГА МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ!

Адресимизни эслатиб ўтамиз: Тошкент шаҳар, Киров кўчаси, 17-уй. Иш вақти — 10.00 дан 19.00 гача, танаффус — 14.00 дан 15.00 гача, дам олиш куни якшанба.

«ТАШХОЗКУЛЬТТОРГ»

«УЗТОРГРЕКЛАМА» ТЕЛЕПРЕССАГЕНТЛИГИ.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА—21/Х да **Кўрмайин босдим тиконни**, 22/Х да **Келинлар қўзғолони.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 22/Х да **Дилафрўзга тўрт ошиқ.**

КИНО

21 ОКТЯБРДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«ИЛМИЙ-ТЕХНИКА РЕВОЛЮЦИЯСИ ДАВРИДА ЕНГИНЛАР»—**Тошкент Советининг 50 йиллиги номли.**

«УФҚ» № 20» — **Қозоғистон.**

«АСРЛАРГА ТЕНГ ЙИЛЛАР»— **Фестиваль.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«КОСМОНАВТ БИЛАН ПАРВОЗ»— **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (жуфт соатларда, телефон 78-47-25), **Қозоғистон** (жуфт соатларда, телефон 35-24-92), **Нукус** (тоқ соатларда, телефон 46-70-69).

«ГУГУРТ ИЗЛАБ» — **Қозоғистон** (тоқ соатларда), **Москва** (тоқ соатларда, телефон 33-05-01).

«РЕВАНШ» — **К. Ерматов номли** (жуфт ва тоқ соатларда), **Искра** (16, 18, 19.45, телефон 39-14-59).

«ЖИНОЯТ ҚИДИРУВ БЎЛИМИНИНГ АХБОРОТИ» — **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли** (тоқ соатларда, телефон 53-65-87), **ВЛКСМ 30 йиллиги номли** (жуфт соатларда, телефон 33-44-52), **Восток** (жуфт соатларда, телефон 91-14-61), **Дружба** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 66-15-75).

22 ОКТЯБРДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«ИЛМИЙ-ТЕХНИКА РЕВОЛЮЦИЯСИ ДАВРИДА ЕНГИНЛАР»— **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли.**

«УФҚ № 20»— **Қозоғистон.**

«АСРЛАРГА ТЕНГ ЙИЛЛАР» — **Фестиваль.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ПОЛИЦИЯ КОМИССАРИ АЙБЛАЙДИ», «РЕВАНШ»— **Санъат саройи** (катта зал, 11, 13.30, 16.10, 19.00; кичик зал, 12, 14.30, 17, 19.45).

«КОСМОНАВТ БИЛАН ПАРВОЗ» —**Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (жуфт соатларда, телефон 78-47-25), **Қозоғистон** (жуфт соатларда, телефон 35-24-92), **Нукус** (тоқ соатларда, телефон 46-70-69).

«ГУГУРТ ИЗЛАБ»— **Қозоғистон** (тоқ соатларда), **Москва** (тоқ соатларда, телефон 33-05-01).

«РЕВАНШ» — **Искра** (16, 18, 19.45, телефон 39-14-59).

«ЖИНОЯТ ҚИДИРУВ БЎЛИМИНИНГ АХБОРОТИ» — **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли** (тоқ соатларда, телефон 53-65-87), **ВЛКСМ 30 йиллиги номли** (жуфт соатларда, телефон 33-44-52), **Восток** (жуфт соатларда, телефон 91-14-61), **Дружба** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 66-15-75).

Ўзбекистон Давлат филармонияси

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

21, 22 ОКТЯБРЬ СОАТ 19.00 ДА

М. Қориёқубов номидаги Ўзбек Давлат филармонияси

«ГЎЗАЛ» АНСАМБЛИНИНГ

КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист ва ҚҚАССР халқ артисти

ГУЛШОД ОТАБОЕВА

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист ва Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати

ҚИЗЛАРХОН ДЎСТМУҲАМЕДОВА

Бутуниттифоқ эстрада артистлари конкурсининг лауреати

Карима УЗОҚОВА

Солистлар: Комилжон ИБРОҲИМОВ, Тоштемир ТОИРОВ, Ҳасан КАРИМОВ, Абдуқодир ЮСУПОВ, Гулнора ОДИЛОВА, Гулнора АЪЗАМОВА, Ойхон ЁҚУБОВА.

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ.

«Гўзал» ансамблининг бадиий раҳбари—композитор Султон АНВАРОВ.

Музика раҳбари—Туйғун ОТАБОЕВ.

Программани—Ойдин ТОҲИРОВА олиб боради.

Билетлар концерт зали кассасида соат 14.00 дан сотилади.

ТЕЛЕВИЗОР ЭКРАНИДА

21 ОКТЯБРЬ—СЕШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

18.20 В. А. Моцарт. Оркестр ва скрипка ижроси учун 2-концерт. 18.45 «Фан оламида». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Подмосковьеда куз». Кинолавҳа. 19.35 «Меҳнат шон-шуҳрати байроқдорлари». 19.50 «Ғолиблар авлоди». Бадиий фильм. 21.30 «Время». 22.15 «Баянсиз қўшиқ қўшиқми?». Танаффус пайтида (23.00)—«Дунё воқеалари».

Марказий телевидениенинг тўртинчи программаси

22.00 «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!». 23.00 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 23.15 От спорти бўйича Халқаро мусобақалар. ЧССРдан олиб кўрсатилади. 23.45 Консерваториянинг Катта залида камер концерти. Халқаро конкурслар лауреати Г. Жислин чалади (скрипка). 00.40 «Оддий ой». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 2-серия. 01.45 Москва кўрсатувларининг охири.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

I

11.25 Кўрсатувлар программаси. 11.30 «Н. Г. Чернишевскийнинг ҳаётий жасорати». Рус адабиётидан ўқув кўрсатуви. 12.00 Болалар учун фильм. «Юлька, Васька ва бошқалар». 12.30 «Уйгун—лирик шоир». Адабиётдан ўқув кўрсатуви. 13.00 Мактаб ўқувчилари учун. «Дастлабки пионер гулханларининг алангаси» (рус.).

18.10 Кўрсатувлар программаси. 18.15 «Сўз кетидан сўз келар». Мактабгача ёшдаги болаларни рус тилида сўзлашишга ўргатиш (такрорий). 18.35 «Ёш куч». Мактаб ўқувчилари учун спорт кўрсатуви. 19.05 «Халқ контроли экрани». 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Ғазал оқшоми». Кўрсатувни Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати, шоир Эркин Воҳидов олиб боради. 20.30 «Ахборот». 20.50 «Далада ишлаётганлар, Сизлар учун». Концерт. 21.30 Москва. «Время». 22.15 «Ишга тушириладиган объектлар—сафга!». Наманган ва Марғилон абрли газламалар комбинатларининг қурилиш коллективлари мусобақалашмоқдалар (рус.). 22.35 «Театр учрашувлари». 23.45 Кўрсатувлар программаси.

II

20.00 Кўрсатувлар программаси. 20.05 Янгиликлар. 20.25 «Бошланғич мактаб. Муаммолар ва ечимлар» (рус.). 20.55 «Шундай аёллар яшайди». 21.25 Телефильм (рус.). 21.35 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Физика. 22.35 «Инсон қиёфасини ўзгартиради». Бадиий фильм. 2-серия

ЧОРШАНБА — 22 ОКТЯБРЬ

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время». 9.50 Эрталабки гимнастика. 10.15 Мультфильмлар программаси. 10.45 «Голиблар авлоди». Бадиий фильм. 12.25 СССР Иттифоқи Давлат академик Катта театри артистларининг концерти. 12.50 Янгиликлар. 15.00 Янгиликлар. 15.20 «Мен ўз еримни севаман». Ҳужжатли фильм. 15.50 «Рус ва совет куйларининг танланган саҳифалари». 16.40 «Рус тили». 17.10 «Москва репортажи». 17.40 Совет қўшиқлари концерти.

18.05 «Горнчилар, қаердасиз!». 18.40 Концерт. 19.05 «Ҳамма нарсани билишни истайман!». Киножурнал. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Қишлоқ: ишлар ва муаммолар». 20.10 «Мравинский ҳақида мулоҳазалар». Телевизион ҳужжатли фильм. 21.30 «Время». 22.15 Футбол бўйича Европа чемпионларининг кубоги. «Спартак» — «Эсбьерг» (Дания). В. И. Ленин номли Марказий стадиондан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида (22.45) — «Дунё воқеалари».

Марказий телевидениенинг тўртинчи программаси

22.00 «Хатларингиз асосида». Ўқитувчилар учун музикали программа. 22.25 «Астрахань». Телевизион ҳужжатли фильм. 23.00 «Тунингиз ҳайрли бўлсин, кичкинтойлар». 23.15 «Халқаро панорама». 24.00 М. Мусоргский. «Кўргазмадаги расмлар». 00.40 «Оддий ой». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 3-серия. 01.45 Москва кўрсатувларининг охири.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

I

11.25 Кўрсатувлар программаси. 11.30 «Товуш тўлқинлари». Физикадан ўқув кўрсатуви. 12.00 Болалар учун фильм. «Капитан». 12.30 «Товуш тўлқинлари». Физикадан ўқув кўрсатуви (рус.). 13.00 «Шеърият дафтаридан». З. Обидов. 13.20 Фарғона область Қувасой шаҳар Маданият уйи болалар бадиий ҳаваскорлик коллективининг концерти (такрорий).

18.15 Кўрсатувлар программаси. 18.20 «Оҳ, дам олдик...». Болалар учун мультфильм. 18.30 «Ўсмир ва қонун». 19.00 Олий лига командалари ўртасида баскетбол бўйича СССР чемпионати. «Университет» (Тошкент)— «Спартак» (Ленинград). 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Ёзувчи ва замон». Асқад Мухтор. 20.30 «Ахборот». 20.50 Т. Жалилов номли Ўзбек Давлат халқ чолғу оркестрининг концерти. 21.30 Москва. «Время». 22.15 «Ракеталар учмаслиги керак». Бадиий фильм. 23.40 «Бугун оламда нима гап?». Халқаро аҳвол кундалиги. 23.55 Кўрсатувлар программаси.

Тошкент Политехника институти томонидан **Жсиковатов Йўллибой** номига берилган 144633 номерли йўқолган

ДИПЛОМ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

4 бет ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

(«ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») «ТОШКЕНТ ОҚШОМИ», —орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—ГСП, Ленин кўчаси, 41. ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат —33-57-02, бўлимлар: партия турмуши —32-53-66; саноат 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги —32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ — 32-54-19 фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот —33-29-95, спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари —32-58-85; хатлар—33-29-70; эълонлар бўлими —33-81-42; нашриёт диспетчери 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

21 ОКТЯБРЬ, 1980 й. Р. 16654. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64579. Б—2224.